

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 251.
1939. november 4., szombat.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GEZA

Proprietar: Societatea Anonimă nr. editura ziarului Arad Közlöny, Inreg. in Reg. Publ. Perioadice nr. 10/1-1939, Trif. Arad.

Mialatt a nyugati hadszíntéren dörögnek a fegyverek...

Továbbra is a diplomácia viszi a vezérszólamot a háboru arcvonalain

A külügyi hivatalok állandó, lázas tevékenysége szerves kiegészítője a teljes mértékben még ki sem bontakozott fegyveres leszámolásnak. Róma, Athén, Washington, London, Berlin és Moszkva külpolitikai kulisszái mögött

keverik a szövetségek és ellenségeskedések kártyáit

Róma. A Stampa, Anglia állásfoglalását Szovjetországgal szemben — Chamberlain miniszterelnök csütörtöki beszéde után — egy tanító állásfoglalásához hasonlítja, aki nem akarja kidobni iskolájából a rossz tanulót, mert tudja, hogy még hasznát veheti más olyan tanuló helyett, aki a legrosszabb az osztályban. Az olasz lapok utalnak arra, hogy a lengyel folyóssó miatt tört ki a háboru és csodálkoznak, hogy a Manchester Guardian című angol lap helyesli, hogy Szovjetországnak új bázisokat akar teremteni Finnországban. Vajon ki ellen — kérdik az olasz lapok, — mert hogy nem Finnország ellen akarja ezeket a bázisokat építeni, az biztos, De hát akkor ki ellen?

Az olasz lapok közlik a francia sajtó híreit, amely szerint a török—orosz megbeszélések állítólag jelentékenyen előrehaladtak. A svájci lapok szerint Molotov beszéde azért nem volt szenzáció, mert nem jelentette be a katonai szerződést Németországgal, Stalin csak bátorítani akarja — a lapok szerint — a németeket, ő azonban nem hajlandó semmit sem kockáztatni.

Izszambulból jelentik: Illetékes török politikai körökben alaptalanoknak minősítik azokat a külföldön elterjedt híreket, amelyek szerint a félbeszakadt orosz—török tárgyalásokat rövidesen újól folytatják. Ugyancsak Izszambulból érkezett jelentés beszámol arról, hogy Románia nagykövete ideérkezett és folytatja utját Ankara felé. (Dunaposta)

Hajlik a megegyezésre a finn államelnök

Helsinki. A Corriere della Sera helsinki-i tudósítója írja, hogy Finnországban Molotov beszéde mélyvégséges csalódást keltett. Helsinkiben nagy a nyugtalanság. Kallio, a finn állam elnöke, hajlik a megegyezésre a Szovjettel, de a finn hadsereg, amely Mannerheim tábornoknak, a finn

nemzeti hőnek parancsnoksága alatt áll, haithatatlan magatartást tanúsít.

A Telegraph című németalföldi lap jelentést közölt Helsinkiből. Ez arról szól, hogy a Molotov beszédében feltüntetett határkiigazítást már csak azért sem fogadhatja el a finn kormány, mert az mélyen benyomulna finn területre.

Borulató hangu atban ismét megkezdődtek a moszkvai finn-szov. tárgyalások

Moszkva. A finn küldöttség Paasikivi vezetésével ma délután 6 órakor a Kremlbe ment, hogy az október 23-án megszakított tárgyalásokat folytassák.

Helsinki. Az United Press tudósítója szerint a finn delegációt elkísérte Moszkvába Tassonén örnagy, az államelnök szárnysegéde, valamint Ninkanen képviselő is. Ezek azért utaztak el a szovjet fővárosba, hogy amennyiben a finn—orosz delegáció utolsó tárgyalásai során tragikus helyzet teremthetik felvevők a moszkvai amerikai nagykövetséggel az érintkezést és innen kérik közvetítést és közbenjárást. A tárgyalások kilátásait finn körökben eléggé borulatóan ítélik meg, noha remélik, hogy a finn ellenjavaslatok alapján mégis sikerül valamely megegyezés alapját találni.

Berlini finn körökből nyert értesülések szerint a szovjetjavaslatok közül finn részről nem tartják elfogadhatónak azt a kívánságot, amely Finnországnak a katonailag megerősített területekre irányul és nem tartják elfogadhatónak azt sem, hogy a Szovjet a Finn-öböl kijáratánál, Kangó kikötő közelében flotta támaszpontot létesíthessen. Ezzel szemben a finn kormány hajlandó lenne hozzájárulni néhány kisebb sziget átengedéséhez, valamint kisebb területátengedésre is, de természetesen csak a finn erővonalig. Ennek ellenében azonban Keletkaroliában követelne te-

riületeket, ahol az évszázados eloroszosítási törekvések ellenére is még mindig él 60 ezernyi finn.

A finn ellenjavaslatok még ismeretlenek, de Erkkö finn külügyminiszter a helsinki-i színházban tartott nagygyűlésen beszédet mondott és kifejtette, hogy Finnország számára lehetetlen olyan megegyezést aláírni, mely elrabolná annak a lehetőségét, hogy Finnország függetlenségét és semlegességét meg-

Az amerikai fegyverkiviteli tilalom végleges megszavazása

Washington. (Rador.) A fegyverkiviteli tilalom felfüggesztését tegnap 220 demokrata, 21 köztársasági és 2 független képviselő szavazta meg. A javaslat ellen 36 demokrata, 143 köztársasági és 2 haladó párti képviselő szavazott. Az eredmény azt igazolja, hogy a demokraták túlnyomó többsége elfogadta a kormány javaslatát. Az a 36 demokrata képviselő, aki a javaslat ellen szavazott, Roosevelt ellenzékéhez tartozik.

A washingtoni szavazás eredményét Kanadában a legnagyobb meglepetéssel vették tudomásul. Ennek következtében most meggyorsítják azokat az intézkedéseket, amelyek arra

védje. A külügyminiszter hiszi, hogy Finnország még most is a boldog jövő felé halad.

A finn külügyminiszter beszéde igazolja azt a feltevést, hogy Finnország az orosz követeléseknek csak egy részét fogadhatja el. Olyan megegyezést, amely flottabázisokat juttatna Oroszországnak, a finn kormány nem fog aláírni.

Kopenhága. (Rador.) A Skandinave Telegraf helsinki-i levelezője közli: Helsinki-i politikai körök szerint a Molotov által nyilvánosságra hozott orosz kérelmeken kívül.

Szovjetországnak Petsam- környékének átengedését is kívánja Finnországtól.

Amennyiben Finnország ezt a területet átengedné, Szovjetországnak közös határa lenne Norvégiával. Petsamo átengedése esetén Szovjetországnak háromezer négyzetkilométer területet adna Finnországnak a Ladoga-tó környékén.

Petsamo ezáltal kijárata Finnországnak a Fehér-tengerhez és területe különféle bányákban gazdag.

Lengyelország sorsával fenyegeti a moszkvai Pravda Finnországot

A Pravda legutóbbi száma harcias cikket közöl a Skandináv-államokkal kapcsolatban.

A Skandináv-államok rossz politikai játékot üznek — írja — amikor a nyugati demokráta hatalmak buzdításra hallgatva ellenszegülnek a Szovjetnek.

Szovjetországnak nem engedi, hogy más hatalom beleszóljon ügyeibe és kitűzött tervét minden körülmények között megvalósítsa. Az orosz lap utal Lengyelország esetére, és megemlíti, hogy

Lengyelország még augusztusban visszautasította a német ajánlatot, hogy háboru nélkül oldják meg a vitás kérdést, s azóta Lengyelország már nem létezik és hogy Finnország is hasonlóképpen járhat, ha nem igyekszik békés úton megegyezésre jutni a Szovjetunióval.

Molotov beszéde után Erkkö finn külügyminiszter is beszédet mondott. Ez a beszéd: — folytatja a Pravda, — nem volt békülékeny hangu, sőt

háborura uszító hangot használt a finn miniszter.

A finn hadsereg pedig a határokon olyan manővereket végez, amelyeket csak közvetlenül a háboru kitörése előtt szoktak alkalmazni. A moszkvai kormány péntek este 6 órára tüzte ki azt az időpontot, amikor ismét fogadja a finn kiküldötteket, — írja a cikk végén a Pravda, — s a tárgyalások során mégis sikerül átmeneteltelni az ellentéteket.

A fegyverkiviteli tilalom végleges felfüggesztésének pillanatában az amerikai üzemeknek módjukban fog állani, hogy a szövetségesek által előzetesen megrendelt 880 repülőgép legnagyobb részét leszállíthassák. A gépek most már szállításra készen állanak. A kormányhoz közelálló körökben meg vannak győződve arról, hogy Kanadában pilótakiképző központot létesítsenek, ahol 25 ezer angol, kanadai, ausztráliai és újzeelandi repülőgépet képeznek ki. Kanadának eddig nem volt elég tanulórepülőgépe, hogy ilyen nagyszámú pilótát kiképezhessenek és most ezeket a gépeket Amerikából szerezhetik be.

A fegyverkiviteli tilalom végleges felfüggesztésének pillanatában az amerikai üzemeknek módjukban fog állani, hogy a szövetségesek által előzetesen megrendelt 880 repülőgép legnagyobb részét leszállíthassák. A gépek most már szállításra készen állanak. A kormányhoz közelálló körökben meg vannak győződve arról, hogy Kanadában pilótakiképző központot létesítsenek, ahol 25 ezer angol, kanadai, ausztráliai és újzeelandi repülőgépet képeznek ki. Kanadának eddig nem volt elég tanulórepülőgépe, hogy ilyen nagyszámú pilótát kiképezhessenek és most ezeket a gépeket Amerikából szerezhetik be.

zódva arról, hogy a legközelebbi hetekben 1 milliárd dollár értékű fegyverrendelést tesznek.

A Newyork Herald a kongresszusi szavazás eredményével foglalkozva azt írja, hogy az ellenzék legfőbb érve az volt, hogy a fegyverkiviteli tilalom felfüggesztése első lépést jelent a háború felé. Ez azonban nem talált hírt a közvéleményben. A kongresszus határozata olyan helyeztet teremtett, amely törvényes szempontból sokkal helytállóbb, mint az eddigi helyzet volt.

A Newyork Times azt írja, hogy Anglia és Franciaország repülőgépeken kívül motorokat, robbanóanyagot, orvosi műszereket, gázálar-

cokat, betegszállító autókat, élelmiszert és precíz eszközöket rendel. Svédország és Belgium 500 repülőgépre tett rendelést. A szövetségesek 7500 repülőgépet rendeltek Amerikában.

Frank Murphy, az Egyesült-Államok szövetségi főügyésze intézkedéseket fogantatott, hogy megelőzzön minden szabotázs kísérletet, amire a fegyverkiviteli tilalom megszüntetése utáni időre számítanak. Már történtek is ilyen esek — jelentette ki a főügyész — és lehetséges, hogy gyakoribbakká válnak. Az amerikai ipartelepek védelmét már meg is szervezték Edgar Hoover vezetése mellett.

Róma és Athen leszögezte egymás iránti békés és baráti szándékait

Róma. (Rador.) A görög kormány az alatti tartalmu jegyzéket nyújtotta át az athéni olasz követnek:

— Van szerencsénk közölni, hogy a görög kormány tudomásul vette azt a közlés, amelyet a Duce utasításai értelmében október 12-én tett és amelyet a görög kormány nagyra értékelt. A közlés olyan nemes biztositékokat tartalmaz, amely igazolja Olaszország baráti magatartását Görögországgal szemben, ami a legnagyobb meglepéssel találkoztunk. Ezek a rendelkezések választ képeznek azon érzelmekre, amelyekkel Görögország Olaszország iránt viseltetik és ennek következménye baráti létkör megteremtése volt a két ország között. A görög kormány a legnagyobb meglepéssel vette ezt tudomásul. Az az elhatározás, amelynek következménye az olasz kormány elnökének intézkedéseként az olasz csapatoknak visszarendelése volt a görög-albán határról, mely benyomást keltett a görög népben, amely a legnagyobb rokonszenvvel viseltetik a Duce azon felfogásai iránt, amelyek a béke fenntartását célozzák. Ennek megfelelően a görög királyi kormány hasonló intézkedések fogantatásával válaszolt. A görög királyi kormány örömmel ragadja meg ezt az alkalmat arra, hogy biztositja az olasz kormányt a békés politika folytatásáról és arról az őszinte kívánságról, hogy a két ország között új baráti és megértő kölcsönös bizalom alapuló összeköttetés kezdődjen. A görög kormány biztositja abban, hogy az olasz kormány is osztja ezt a felfogást, miszerint már a legközelebbi jövőben minden téren a két ország között a legjobb viszony alakuljon ki. A görög kormány el van határozva arra, hogy az 1938. szeptember 23-án megkötött és aláírt baráti szerződést minden szakaszában végrehajtja.

METAXAS s. k.

Hasonló tartalmu jegyzéket nyújtott át az athéni olasz követ a görög kormány elnökének, biztositva ugyanazokról az érzelmekről, melyekkel a görög nép az olasz nép iránt viseltetik.

Rómából jelentik: Az olasz diplomácia értekezési pontjának középpontjában a Róma-Athén közötti jegyzékváltás áll. Hangsúlyozzák, hogy angol és francia lapjelentésekkel ellentétben,

mind szó új olasz-görög egyezményről, mert az érvényben lévő baráti szerződés ezt feleslegessé teszi. A Magyar Távirati Iroda római munkatársának jelentése szerint

az olasz-görög viszonyban további fejleményekkel is lehet számolni, de azt, hogy mik lesznek ezek a fejlemények, egyelőre nem lehet tudni.

Mindenesetre hangsúlyozzák, hogy a jegyzékváltás nem áll összefüggésben az állítólagos balkáni blokk tervével. Az olasz politika mindekor a kétoldali meg egyezések rendszerét szorgalmazta a Balkán-félszigeten és Közép-Európában.

Német politikai körökben általában a legnagyobb meglepéssel és rokonszenvvel fogadják az Athén és Róma közötti jegyzékváltást.

Róma. (Rador.) Az olasz lapok péntek délutáni számukban vezetőhelyen közlik a római és az athéni kormányok között történt jegyzékváltást, amelyben

a két ország baráti és békés szándékait szögezik le és hangsúlyozzák, hogy minden téren ki akarják szélesíteni a békés és eredményes együttműködésüket.

Páris. (Rador.) Az Intransigeant tegnapi száma részletesen foglalkozik az olasz-görög egyezményvel. A francia újság megállapítja ennek az egyezménynek jelentőségét és rávilágít a római kormány határozott békés szándékaira. Közli a lap, hogy

Olaszország békés szándékai nagy meglepéssel váltottak ki Athénban, valamint a demokráta szövetségesek államai-ban, így Törökországban is.

Hangsúlyozza a lap, hogy már régebbi idő óta előrelátható volt Olaszország békeiránti hajlandósága és ami a Balkán-államok semleges-ségi csoportba való tömörítésére vonatkozó felfogásokból is kitűnik.

Olaszország nem vállalja, hogy olyan tevékenységet fejtessen ki a Földközi-tenger mentén, amely kétségtelenül Németországnak érdekeit szolgálja.

Mussolini mindenkor hangsúlyozta, hogy realista és ezt most bizonyítsa be, — fejezi be cikkét a francia lap.

Anglia és Franciaország 3 milliárd aranylira értékben eszközölték vásárlásokat Olaszországban

Belgrád. A Vreme jelentése szerint Anglia és Franciaország 3 milliárd aranylira értékben eszközölték megrendeléseket Olaszországban. A lap rendkívül nagy jelentőséget tulajdonít a kereskedelmi kapcsolatok kíméltetésének a nyugati hatalmak és Italia között. Anglia és Franciaország honráni kívánják Olaszország semleges magatartását.

A lapok azt is jelentik, hogy Franciaország 420 ezer kiló finom dohányt vásárolt Görögországban. Későbbi időpontban még 600 ezer kilogramm dohányt akarnak vásárolni.

Kükereskedelmi küldöttségjárás Belgradban

Belgrádból jelentik: A jugoszláv fővárosban tegnap újabb megkezdődtek a román-jugoszláv kereskedelmi tárgyalások, melynek

befejezése után kerül sor a francia-jugoszláv gazdasági tárgyalásokra.

A jugoszláv lapok nagy érdeklődéssel foglalkoznak ezekkel a küszöbön álló megbeszélésekkel annál is inkább, mert

a háboru kitörése óta Jugoszlávia először tárgyal kliringes állammal.

A Politika című belgrádi lap már is hosszabb fejtegetéseket ír a francia-jugoszláv állam közötti, kilátásban levő csereforgalom lehetőségeivel és felsorolja azokat az árucikkeket, amelyek első sorban szóba jöhetnek.

Figyelemre méltónak tartja a lap, hogy Franciaország olyan cikkeket is kér, amelyeket,

Ninos jelentősebb esemény a nyugati hadszíntéren

Berlin. A német véderő főparancsnokság hivatalos jelentése így hangzik: Nyugaton csekély tüzéségi és felderítő tevékenység folyt.

Páris. A francia nagyvezérkar hivatalos jelentése ezeket mondja: Az éjszaka nyugalommal telt el. Elvértve helyenként gyalogsági és tüzéségi tűz volt. Tegnap a francia területek felett egy angol repülőgépen felött egy német kétmotoros repülőgépet.

A Havas ügynökség magyarzó közleménye szerint a lotharingiai arcvonal után most már az elzászi arcvonal-szakasz is megélnyült.

Ezen a frontszakaszon két héten keresztül a legtehezebb volt a csend és nyugalom, amit tegnap tevékeny járőrszolgálat váltott fel. A Lauter-folyó a két ellenséges hadsereg között választóvonalat húz, kivéve egy keskeny sávot, a wiesenburgi részt, ahol az állások legközelebb esnek egymáshoz. Itt a francia hadvezetőség arra törekszik, hogy

Róma. Olaszország balkáni politikáival kapcsolatban több olasz lap közli az angol lapoknak azt az értesülést, mely szerint Olaszország harctéri szerepét az új Görögországnal Londoni politikai körök ezt a szerződést a Földközi-tenger nyugati medencéjében a helyzet megszilárdításának jeleül tekintik.

A „Tribuna” londoni tudósítása szerint az angol politikai körökben hangzottak el, hogy az angol diplomácia az olasz politikai céljait mindaddig, amíg Olaszország semleges marad — amit Londonban nyilvánvalóan biztosnak vesznek — igen szívesen előmozdítja és reméli, hogy azokat a francia diplomácia is szívesen látja. Olvan nagy féltétele van szó jelenleg, hogy Párisban is szemet kell hunyni a felett, ha balkáni politikai Olaszország javára megkövetik. Minthogy az olasz török szerződést is valószínűnek tartják. Londonban immár bizonyosra veszik, hogy a Földközi-tengerre jóla Olaszország magatartásának nem terjed ki a jelenlegi háborus viszoly.

Az olasz „örsgváltás”

Róma. Péntek délelőtt ment végbe az egyes tárcák átadása a régi és az új miniszterek között. Az új miniszterek az olasz király és császár előtt letették az esküt, míg az új államtitkárok Mussolini előtt tették le hivatali esküjüket.

Páris. Az Excelsior című párisi lap az olasz kormányban történt örségváltással foglalkozik. A lap szerint Guarnerinek kereskedelmi miniszterre történt kinevezéséből arra lehet következtetni, hogy az angol-olasz kereskedelmi egyezmény hamarosan aláírásra kerül.

eddig sohasem vásárolt jugoszláviától. Ezek között szerepel a buza, a buzaliszt, az aszalt-szilva, különféle husneműek és élelmiszerek, míg Franciaország ezekért iparcikkeket, pamut- és gyapjúárut ajánl cserében.

Az elszámolási rendszer eddig rendezetlen. A francia kereskedelmi küldöttséggel együtt pénzügyi bizottság is érkezik Belgrádba, amely a franciaországi jugoszláv kölcsön törlesztéséről fog tárgyalni.

A francia gazdasági és kereskedelmi tárgyalások befejezése után előreláthatólag

Magyarországgal folytat majd kereskedelmi tárgyalásokat a jugoszláv kormány, majd Spanyolországgal veszik fel a megbeszéléseket és

november végén angol küldöttség érkezik a jugoszláv fővárosba.

Értesüléseket szerezzen a német hadseregnek e vonalakat érintő terveiről.

A Havas ügynökség péntek délután újabb közleményt adott ki a harctéri helyzetről. Ebben közli, hogy

a német csapatok az elmúlt héten a Saar-folyó mentén rendkívül támadóan léptek fel és csütörtök óta az ohrénghalli kiszögelyésnél majdnem állandó tevékenységet fejtenek ki.

Ez a hely csak alig 1—2 kilométernyire fekszik a német határtól. A kiszögelyés körüli elterülő vidéken a francia csapatok elhelyezkedése az ellenségeskedések megkezdése óta semmit sem változott. Ez a kiszögelyés megakadályozza a német csapatok összeköttetését a Blies-folyó mentén fekvő német csapatokkal.

Ezért itt ujjólag intéztek támadásokat és több ízben működésbe lépnek a nehéz ágyúak is. A Saargemündentől északra fekvő vidéken is jelentős csapatmozdulatok történtek.

Francia-német légi harc Basel közelében

Basel. Ma délután 6 óra tájban a baseliiek izgalmas légi ütközetnek voltak szemtanúi. Láták, hogy nagy magasságban egy hatalmas német bombavető gép jelent meg, amelyet hat francia vadászrepülővén vetett üldözőbe. A légi ütközetnek amely az elzászi síkság felett játszódott le, az volt az eredménye, hogy a franciáknak sikerült a német repülőgépet a határon túl üldözni.

Új nagykövet képviseli Párisban Nagybritanniát

London. (Rador). A király Sir Ronald Hugh Campbellt Nagybritannia párisi nagykövetévé nevezte ki.

Angol lap szerint Moszkva nem javasol támadást a németeknek

London. A Daily Herald diplomáciai szerkesztője tudni véli, hogy az orosz kormány, valamint a nemzeti szocialista párt bizonyos rétege azt tanácsolták Hitlernek, hogy ne kezdeményezzen nagyobb támadást, tartózkodjék a nagyobb katonai offenzívától, a légi felvonulásoktól és a látványossági akcióktól s helyezkedjék várakozási álláspontra. A tanácsadók szerint Németország megnyerheti a háborút türelemmel és propagandával, igyekezzék a világ előtt megbizonyítani, hogy a béke védelmezője és Angliára hárítsa át a felelősséget a háborúért.

Parancsot kapott az angol hajóhad a City of Flint fel- tartóztatására

Londonból jelentik: A Reuter hírszolgálati ügynökség közli, hogy a City of Flint amerikai hajó amelyet, — mint ismeretes — a közelmúltban a németek elfogtak és orosz kikötőbe kísértek, majd onnan német légénység a nyit tengerre vitt, — norvég vizek felé halad. A Reuter-iroda szerint a hajó elfogatása miatt keletkezett nemzetközi bonyodalom fokozódása várható, miután a német légénység által vezetett amerikai hajó jelenleg semleges vizeken hajózik. Az angol hadiflotta pénteken parancsot kapott, hogy amint a hajó kiér a semleges vizekről, tartóztassa föl és vegye a hajót birtokába, míg német légénységét fogságba ejtik.

Dél-afrika nem marad semleges

Capetownból jelentik: A parlament pénteki ülésén 28 szavazattal 18 ellenében megszavazták a kormánypárt azon csoportjának előterjesztését, amely a semlegesség feladása mellett foglalt állást. Herzog tábornok, a kormánypárt ellenzéki vezére, aki a további semlegesség mellett foglalt állást, lezavaztatása következtében visszavonul. A semlegesség feladása mellett állást foglaló kormánypárti csoport élén maga a miniszterelnök áll.

Francia minisztertanács

Páris. (Rador). Párisban ma minisztertanácsot tartottak. Daladier miniszterelnök részletes beszámolót mondott és megemlítette az Oroszország és Finnország között folyó tárgyalásokat, a pápa enciklikáját, valamint Molotov beszédét is. Daladier részletesen ismertette az Embargo felfüggesztését is, rávilágítva arra a nagy előnyre, amelyet ez a szövetséges hatalmaknak jelent.

Chamberlain Molotov beszédéről

London. Chamberlain miniszterelnök tegnap az alsóházban foglalkozott Molotov orosz külügyi népbiztos beszédével és kijelentette, hogy Molotov beszédét az angol kormány figyelemmel tanulmányozza és érdeklődéssel vette tudomásul a szovjetkormány Molotov által meghatározott jövőbeli céljait. Emlékeztetett arra, hogy Molotov májusi beszédében a következő kijelentéseket tette:

— A béke ügyéért harcolunk és ellene vagyunk minden támadásnak, bármilyen formában is nyilvánuljon meg.

Az angol kormány ezt az állásfoglalást teljes mértékben osztja.

Halifax lord „Anglia háborus céljairól”

London. Lord Halifax külügyminiszter a felsőházban beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy Anglia kizárólag azért harcol, hogy véget vessen a nemzeti szocializmusnak a békével szembeni állandó fenyegetésének. Az általános helyzet még nem érett meg arra, hogy az angol kormány háborus céljait részletesen nyilvánosságra hozza.

Argetoianu kormányelnök az indokolatlan belföldi áremelkedések ellen

Minisztertanács foglalkozott a kormány gazdasági célkitűzéseivel —
Törvény készül a szakmai oktatásról

Bucurestiből jelentik: Argetoianu Constantin királyi tanácsos, miniszterelnök elnökletével a kormány tagjai minisztertanácsra ültek össze.

A miniszterelnök ismertette a kormány tagjaival azokat az intézkedéseket, amelyeket a megélhetés drágulásának megakadályozása végett foganatosítanak. Közölte a miniszterel-

nök, hogy véleménye szerint a belföldi piacon átmeneti szilárdulás tapasztalható, ami az új külkereskedelmi rendszerre való áttérés átmeneti idejének tudható be. A normalizálást november végére lehet várni. Addig is azonban megfelelő intézkedéseket kell foganatosítani, hogy bizonyos belföldi termékek indokolatlan áremelkedésének gátat vessenek. A nemzetgaz-

dasági, a belügy, valamint a földművelésügyi miniszterek megbízatást kaptak, hogy drasztikus eszközökkel akadályozzák meg az élelmiféle cikkekkel való üzérkedést.

A miniszterelnök ezután azt javasolta, hogy a katonai összpontosításra behívottak adótervezésére haladékot adjanak, különös tekintettel az értelmiségi foglalkozásukra. A minisztertanács ezt a javaslatot elfogadta.

Cornateanu földművelésügyi miniszter a mezőgazdasági oktatásról szóló törvény módosítására tett javaslatot. A minisztertanács úgy döntött, hogy a szakmai oktatásról egységes törvényjavaslatot dolgoznak ki s ennek keretében a földművelésügyi, a munkügyi, valamint a nemzetgazdasági miniszterek kaptak megbízatást.

A földművelésügyi miniszter ezután ismertette a halászlai törvény módosításáról szóló törvényjavaslatot, amelyet a minisztertanács jóváhagyott. Ugyancsak jóváhagyta a minisztertanács a mezőgazdaság megszervezéséről szóló törvénynek a mezőgazdasági munkálatozókról és a mezőgazdasági munkamódszerekéről szóló szakaszainak módosítását.

Megvitaták a traktorok és vetőgépek behozatalának kérdését is és a szükséges intézkedésekre vonatkozó javaslatok betervezésével a földművelésügyi minisztert bízták meg.

Jóváhagyta a minisztertanács az egészségügyi miniszterium megszervezéséről szóló törvényjavaslatot is, amelyet Marinescu dr. tábornok, egészségügyi miniszter terjesztett elő.

Magier Andrei dr. görögkeleti püspök vendégei lesznek a székesegyházavatási ünnepen résztvevő előkelőségek

Vasárnap, november 5-ike: bennsőséges ünnepnapja lesz Arad város görög-keleti vallású társadalmanak: ezen a napon, — mint már megírtuk —, szentelik fel az újjáalakított, kettőnyű püspöki székesegyházat, amelyet a görög-keleti püspökség rendelkezéseire teljesen renováltak és amelyet az ország egyik legtehetségesebb freskófestője, Demian Tassy új, művészi falfestményekkel ékített. Ugyancsak ő javította meg a régi falfestményeket is, amelyek szintén művészi értékek.

A székesegyház-avatási ünnepségekre Bucurestiből és az ország minden részéből érkeznek előkelő vendégek, hogy Aradon személyesen vehessenek részt a jelekemelő eseményen, amelynek részletes műsorát már közöljük.

Mint ismeretes, még szombati délután Aradra érkezik dr. Zigre Nicolae vallás- és szépművészeti miniszter és dr. Silviu Dragomir kisebbségi miniszter, akik már bejelentették részvételüket. Giurescu frontminiszter és Georgescu, a NUF nemzeti gárdájának főparancsnoka, akiknek sze-

mélyével kapcsolatosan szintén olyan hírek kerültek forgalomba, hogy Aradra érkeznek a székesegyház szentelési ünnepségére, más irányú fontos elfoglaltságaik miatt valószínűleg nem jöhetnek el Aradra. A két miniszter, akiknek érkezése biztosra várható, az előző tervektől eltérően nem vonattal érkeznek Aradra, hanem gépkocsin utaznak és Temesváron keresztül érkeznek meg a városba.

Illetékes helyről szerzett értesülés szerint a két miniszter és a magasrangú egyházi, polgári és katonai előkelőségek mint az aradi görög-keleti egyház és dr. Magier Andrei püspök vendégei tartózkodnak Aradon. A miniszterek és a magasrangú vendégek jelenlétükkel óhajtik kifejezni a mélyes elismerést és az őszinte szeretetet, tiszteletet, amely dr. Magier Andrei püspök személye és rendkívül értékes kulturális munkássága iránt immár országszerte megnyilvánul. A különböző aradi egyházak képviselői is a vallásosság testvér szellemében vesznek részt a görög-keleti hívek örömmünnepén.

LAPZÁRTA:

Rómából jelentik: Mussolini olasz kormányelnök pénteken kihallgatáson fogadta az olasz nagyvezérkar főnökét, akivel különböző katonai dolgokat beszélt meg.

Berlinből jelentik: Németország és Szovjet-országnak között befejeződtek azok a tanácskozások, amelyek a lakosságcserevel kapcsolatban folyamatban voltak. Az erre vonatkozó egyezményt a megbízottak pénteken alá is írták. Az egyezmény értelmében az Ukrajnában és Fehéroroszországban lakó németeket, míg a németeknek jutott lengyel fe-

rületen lakó ukránokat, ruténeket és oroszokat visszavándoroltatják Orosz-, illetve Németországba. A lakosságcsere megfelelő körülményekkel haladjon végre és csak azokat költöztetik át, akik önmaguktól hajlandók megtenni. Az átköltözés nem kötelező. Az átköltöztetettek vagyontukát a meghatározott keretek között magukkal vihetik.

Washingtonból jelentik: A semlegességi törvény végleges szövegét pénteken délután megszerkesztették és azt a Fehér Házba vitték, ahol Roosevelt elnök szombaton írta alá a történelmi jelentőségű okmányt.

URANIA Telefonelvé: 12-32.

A nagy keringő

Pótműsorban: 3 ember a hóban. Erich Kästner vig regénye után.

Előadások kivételesen: 3-6 és 9.30 órakor.

Nagyszerű kettős műsor!!!

Az elmúlt szezon legjobb filmje, amelyről mindenki rajongással emlékezik.
Louise Rainer, Fernand Gravel és Militta Korjus.

XII. PIUS PÁPA enciklikájának részletei

Az enciklikának körülbelül egyharmada az állam abszolút hatalmával foglalkozik. Kétségtelenül, hogy az államot ilyen hatalom megilleti. De pontosan megkülönböztetést tesz az abszolút államhatalom és a tekintélyállam között, elismerve, hogy az államnak bizonyos cselekedetekre és bizonyos erőszakos cselekedetekhez is joga van.

A népek békés együttélésében a legsúlyosabb károknak az oka az, ha a mindent átfogó szeretetnek a törvényét figyelmen kívül hagyják, amely pedig egyedül tudja a békét biztosítani, a gyűlöletet elfojtani és a rosszindulatú viszály szellemét mérsékelni. De az emberiség javára és a nagy emberi társadalom előrehaladására nem kevésbé ártalmasnak bizonyulnak azok a hamis gondolatjárások, amelyek szerint az államhatalom legfőbb lényétől szabad és független. Pedig Isten mind az egyesek, mind a társadalom első oka és utolsó célja. Az államhatalom nem akarja egy magasabb törvényhez való köteletségét elismerni, amelyek Istentől, mint külső forrásból fakadnak, hanem ellenkezőleg: korlátlan cselekvési szabadsággal ruházzák fel és ezzel átengedik az önkény állhatatlan hullámszásának, a csapkodó és elhanyagolt igények, valamint az időleges érdekek kizárólagos területének. Ezzel azonban megtagadja az ember az Isten uralmi felségét és törvényének kötelező erejét. Könnyűtlen következtetéssel meggyőző ezeket után az állami hatalom abba a korlátlan önmegdicsőülésbe, ami pedig csak a Teremtő illati meg, a Mindenható helyére iparkodik felkúszni, felemeli az államot, vagy a tömeget az élet végső céljává, az erkölcsi és jogi rend legfelsőbb szabályává és ezzel megtilt minden felebezést a természet és a keresztény lelkiismeret alapelveihez.

Nem akarjuk tagadni, hogy helytelen alapelvek nem mindig fejtik ki teljes hatásukat, különösen akkor nem, ha évszázadok keresztény hagyományai, amelyből a népek éltek, ha öntudatlanul is, de mélyen benne gyökereznek még a szívekben. De azt sem szabad elfeledni, hogy a szociális élet minden szabályának csődöt kell mondania, ha az pusztán emberi alapokon nyugszik, emberi indítékokból származik és egész erejét egy pusztán külső hatalom kényszerítő eszközeire támasztja. Ahol az emberi jog függését az Isteni jogtól tagadják, ahol egy pusztán emberi tekintély tántorgó gondolataihoz folyamodnak és egy olyan öntörvénykezést követelnek, amely egyedül és kizárólag a hasznosság álláspontján áll, ott az ilyen tisztán emberi jogok éppen legsúlyosabb követelményeinél hiányzik az erkölcsi erő, még pedig nem ok nélkül, mert az erkölcsi kötelező erő a lényeges feltétel arra, hogy egy jog elismerést nyerjen és áldozatokat követelhesen.

Ha azt akarjuk, hogy az egyes országok között tartós béke és gyümölcsöző összeköttetés legyen, annak elengedhetetlen feltétele, hogy a népek a nemzetközi kötelezettséget tartó természetjogot elismerjék és aszerint cselekedjenek, mert csak azáltal állhatnak fenn és működhetnek az összeköttetések. Ehhez a természetjoghoz hozzátartozik minden jognak a füzetele, amelyek a függetlenségre, a létre, a kulturális természetű kifejlődési lehetőségekre vonatkoznak, de ehhez tartozik továbbá a szerződés bejárása, amelyeket a nemzetközi jog szabályai szerint kötöttek. Kétségtelen azonban az is, hogy a népek békés együttélésének elengedhetetlen előfeltétele és bizonyos értelemben minden jogviszony jelke a kölcsönös bizalom és a biztonság, hogy az adott szót mindkét oldalon betartsák. S a bizalom, hogy mindkét fél meg van győződve arról, hogy „a bölcsesség jobb, mint a fegyveres hatalom”. Hogy az ember kész tárgyalni s nem erőszakhoz,

vagy az erőszak fenyegetéséhez nyul, ha akadályok, változások, vagy akármiféle egyenetlenségek mutatkoznak, mert az ilyenféle dolgok nem mindig szükségképpen rosszakaratból erednek, hanem a változott viszonyokból és a tényleges érdekelletékből is származhatnak. Aki mégis a nemzetközi jogot az isteni jogtól el akarja választani, hogy azt az államok független akaratára építse fel, detronizálna azt és megfosztaná a legelőkelőbb és legerősebb horgonyától, a magánérdekek és kollektív önzés baljósulatu dinamikájának dobna oda, amelyek most már csak saját jogait akarják minden áron mások jogainak rovására érvényesíteni.

A jelen keserőségei és harcai után nem szabad újra a világnak az állami és államfeletti közösségi életnek egy olyan új rendezését megvalósítani, mely a mindig változó és elmuló jogalkotás homoktalaján áll és az egyén, valamint a kollektív önzésnek van kiszolgáltatva.

Ez az óra, amelyben a mi első körlevelünk kimegy hozzátok, nem egy tekintetben a sötétség órája, amelyben az erőszak és viszály szellemét és kimondhatatlan fájdalomak véres kelyhét öntötték ki az emberiségre. Kell-e biztosítani titeket, hogy a mi atyai szívünk minden gyermekéhez szerető részvétellel van közel, mindenek előtt a szorongatótákhöz, az elnyomottakhoz és üldözöttekhez? Egyes népek a háború gyilkos áradatába már belezuhanáltak, mások pedig talán még csak a szenvedések kezdetén állnak, mégis már ezer és ezer családba bevonult a hajál és árvaság, a gyász és a nyomoruság. Annyi megszámlálhatatlan embernek a vére, köztük nem katonáknak a vére, megrendítő panaszt érdemel. Különösen, amikor olyan szeretett népről van szó, mint a lengyel, amelynek egyházi hűsége és a keresztény kultúra megmentése körüli érdemek kiörölhetetlen bejűkkel vannak felírva a történelemben és ami nekik az egész világ emberi és testvéri együttérzésére jogot ad.

Királyi kitüntetésben részesítették a bucarestii rádió-állomás alkalmazottait

Bucurestiből jelentik: Csütörtök délben fél 1 órakor ünnepélyes külsőségek között történt meg a bucarestii rádió alkalmazottainak, illetve azoknak a rádió-tisztviselőknak a dekorálása, akik **ez év szeptember 21-én, Calinescu miniszterelnök elleni orvgyilkossággal egyidőben elkövetett és a rádió palotája ellen irányult merényletet megakadályozták.**

Dan Sarateanu, a rádiótársaság vezérigazgatója tartott beszédet a kitüntetett tisztviselőkhöz és a rádió összegyűlt személyzetéhez. Hangzottatta, hogy az a gyilkosság, amely megrendítette az egész ország lelki nyugalmát és megpecsételte egy nemzeti hőnek tragikus sorsát, még további veszélyeket is akart zúdítani az ország közhangulatára. Ugyanazon a napon, amelynél hidegvérrel kioltották az életét Románia egyik legtovábbra hivatott államférfiának, megkísérelték a közvélemény felriasztásával, további sötét tervüket kiegészíteni. Fegyveres merényletet kíséreltek meg a román rádió központja ellen s ekkor a bucarestii rádió tisztviselői és alkalmazottai életiük kockázatásával akadályozták meg ezt a veszedelmes próbálkozást.

Egy pillanatra eljutottak a mikrofonig, de ugyanakkor már töltött fegyverekkel szemben felvették a harcot az elszánt tisztviselőik és pillanatokon belül a szpikerek megnyugtató szava igyekezett visszaadni a felzaklatott közvéleménynek a nyugalmát. Ezeknek a bravuros cselekedeteknek az események izgalmai között alig volt visszhangja, de csakhamar felfigvelt erre mégis minden tényező és maga az Uralkodó is, aki magas patrónusa a román rádióknak, amely a királyi bölcs előrelátása szerint végzi feladatát, nemzeti és kulturszolgálatát.

Ezután a vezérigazgató közölte, hogy a belügyminiszter hozzájárulásával a kitüntetett tisztviselőknak átnyújtja az Olálsége által adományozott dekorációkat.

Elsőnek Vasile Ionescu aligazgatót, a román

koronarend keresztjével tüntette ki, aki tudvalóleg közvetlenül szállt szembe a rádió elleni merénylőkkel. Azután Pastia ezredes és Hadis főmérnök a „Férfiasság és Bátorság” elsőosztályú, Ionescu Mircea és Savu mérnökök, Olga Stanescu bemonádó a másodosztályú, továbbá Costins, Tudor, Bursa Mihail és Dan Burla alkalmazottak: a harmadosztályú érdemrenddel lettek kitüntetve.

Alexandru Hodos igazgató, a rádió tisztviselői kara nevében köszönte meg az elhangzott szavakat, majd pedig a „román mikrofon hősei” nevében Ionescu Vasile igazgató telt ígéretet, hogy testben és lélekben egyaránt áldozatkészen szolgálják a haza és a Trón érdekeit és a romániai közvélemény felvilágosítását.

Drágaság jegyében kezdődött meg az őszi vásár

A vásár alkalmával nagy áremelkedések mutatkoztak az aradi piacon.

A ZÖLDSÉGPACON: Répa kilója 5 lej, krumpli 4 lej, hagyma 6, torma 20, retek csomagja 1 lej, zöldpaprika darabja 2-3 lej, fahagyma kilója 20, spenót csomója 1 lej, tök darabja 8-10 lej, karfiol 9 lej, káposzta darabja 5-8 lej, len-cse kilója 18, fehér bab 18 lej.

A GYÜMÖLCSPIACON: Hegyaljai szőlő 30-40 lej, ranett-alma 15-16, hatul alma 10-12, zsákos alma 6-8 lej kilónként, aszaltszilva 24, körte 6, birsalma 10, dióbél 52, dió 20, gesztenve 20, olasz maróni 60 lej kilónként, citrom 4-5, grapefruit 16-18 lej darabja.

TEJTERMÉKEK: Tej 5-6 lej, teffel 40 lej, vaj 110 lej.

A BAROMFIPIACON: Kóvér liba 360-600, sovány liba 150-250, kóvér ruca 150-300, sovány ruca 60-120, csirke 30-80, tyúk 100-160.

AZ ÉLŐMARHÁÉRT kilogrammonként 20 lej, míg a sertés kilójáért 36 lej kérnek.

MAGYARUL

kizárólag a

Kötelező Polgári Légvédelem Kézikönyv-

ismerheti meg a kötelező polgári légvédelmet

Ára 3 lei

CORSO Telefon 20-65 jegyelvétel.

Csupa lélekkel, bensőséggel és izgalommal telített francia gyémántfilm a:

CONFLICT — TILOS UTAKON

Főszereplők: ANNIE DUCAUX, KORRINE LUCHAIRE, ROGER DUCHESNE. PARAMOUNT-híradó legújabb háborus eseményekkel.

3, 5, 7, 15, 9.15.

miután sikertelenül
kísérleteztem koz-
metikus specialie-
tákkal és ugyneve-
zett „rancelienos”
készítményekkel.

EGY ERŐSZEN EGYSZERŰ, OTTHON
ELVÉGEZHETŐ KEZELÉS
CSODÁKAT NYÚJTI

Este, lefekvés előtt, Biocel-t tartalmazó krémet kenem arcomra. Ezt az anyagot fiatal állapotok bőrsejtjeiből vonják ki és azonos az emberi bőr Biocel anyagával. Ez az — ugyszólván — csodálatos anyag rugalmassá, üdév és fiatalia teszi a bőrt. Egy hirneves bécsi egyetemi tanár fedezte fel és ez most a közismerten egyszerű párisi rózsaszínű Tokalon krém főalkatrésze. Használja ezt a Biocel-t tartalmazó bőrtápszert minden este lefekvés előtt. Reggel használjon fehér Tokalon krémet, amely táplálja a bőrt, összehuzza a kitágult pórusokat és a legjobb puder-alap. Mindkét krém használata esetén garantálják a kedvező eredményt, ellenkező esetben duplán visszakapja pénzét. Most tubusban is kapható Lei 45.-től.

Az első év mérlege:

November 5-én szentelik fel az újjászületett Józseffalva nyolcvannégy befejezett épületét

Albrecht Dezső, a Magyar Népközösség társadalmi szakosztályának előadója ismerteti a józseffalvai segélyakció eddigi munkásságát és új terveit

Aradmegye magyarsága a Magyar Népközösség gyűjtőakciójának keretében eddig 237.786 leivel járult hozzá Józseffalva újjáépítéséhez

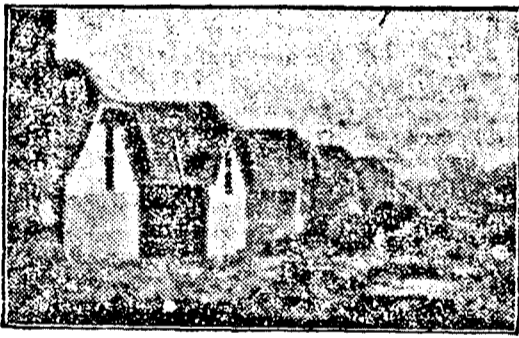
Kolozsvár. Amint a sajtó napi jelentései már részletesen beszámoltak róla, november elején a munka eredményeként az elpusztult és újjászületett Józseffalván elkészült a nyolcvannegyedik épület. Az újjáépítési tervnek megfelelően ezzel a falu minden lakója tető alá jutott a téli hidegek beálltáig. S ezzel a kétéves újjáépítési terv első szakasza le is zárult.

A Józseffalva újjáépítése érdekében folytatott nagyarányú akció első szakaszáról érdekes adatokat bocsátott rendelkezésünkre Albrecht Dezső a Magyar Népközösség társadalmi szakosztályának előadója. Ezekből az adatokból röviden összefoglalhatjuk a Népközösség, az építkezéseket az utóbbi hónapokban vezető Katolikus Népszövetség s a gyűjtés sikere érdekében derekas munkát végzett erdélyi magyar sajtó tevékenységének mérlegét.

Ez a mérleg nemcsak az építő-akció sikerét bizonyítja, hanem ezt túlmenően azt is, hogy a Magyar Népközösség még épülőben levő szervezete máris kiállotta az első komoly próbát: Józseffalva kárvalóját magyarjainak megsegítése érdekében sikerült megmozgatnia az egész ország magyarságát és az újjáépítéshez szükséges ötmillió leiből három millió gyűjt össze a munka első részének folyamata alatt.

A tűzvésztől az első újjáépült házig

Május 19-én kopogta le a táviró az első hírt: a bukovinai Józseffalva községben több mint százötven gazdaságot pusztított el a vigyázatlan gyermekek játékból keletkezett tűzvész és a károsultaknak több mint kétharmada magyar. Két nap múlva, szinte egyidőben a hivatalos vizsgálóbizottsággal már a helyszínen voltak az erdélyi magyar napilapok munkatársai s megrázó cikksorozatokban számoltak be a szörnyű pusztulásról. Ugyan-

KÉP AZ ÚJ JÓZSEFFALVÁRÓL

(Albrecht Dezső felvétele)

akkor jelent meg Banffy Miklós gróf, a Magyar Népközösség elnökének felhívása Erdély magyar társadalmához s ez a felhívás, amellyel egyidőben Banffy Miklós gróf 10.000 leies adománnyal megindította az országos gyűjtést, kiadta a jelszót, hogy az elpusztult Józseffalvát az erdélyi magyarság áldozatkészségének kell újjáteremtenie.

Banffy Miklós gróf a Népközösség társadalmi szakosztályára bízta az akció lefolytatását s a társadalmi szakosztály egyszerre két irányban indította meg a munkát: Kós Károly, a szakosztály elnöke kiutazott a helyszínre, pontosan felbecsülte a kárt és elkészítette az újjáépítés terveit, melyek — mint most már megállapítható, — oly ponosak voltak, hogy a megvalósítás folyamán semmi változtatást sem igényeltek.

Julius első napjaiban már meg is indult az építő munka a romok között és Bálint József katolikus népszövetségi igazgató augusztus 27-én felszentelte az első elkészült házat.

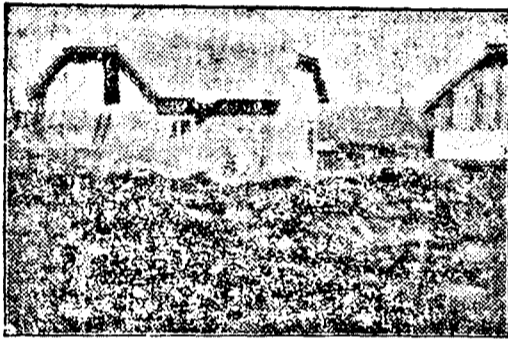
A gyűjtőakció mérlege

A társadalmi szakosztályra váró munka második része az építkezés anyagi fedezetének előteremtése volt. Kós Károly június 15-én értekezletre hívta össze a nagyobb magyar napilapok képviselőit, ismertette előttük az újjáépítésre ki-

dolgozott terveket, néhány nap múlva újabb értekezlet után a gyűjtés országos akcióvá szélesedett. Negyven erdélyi magyar heti és napilap karolta fel a józseffalvai segélyakció ügyét s az eredmény eddig több mint három millió lei.

A társadalmi szakosztály elkészítette a segélyakció támogatóinak aranykönyvét, amely helységként és névszerint megőrökíti mindazokat, akik a Népközösség, valamint egyházaink és lapjaink felhívására adományaikkal hozzájárultak az akció sikeréhez. Érdekesnek tartjuk néhány összefoglaló számot idézni az aranykönyvből, melynek ez az összesítése az október 15-i adatokat tünteti fel.

Alsófehérmegye 130.830 lei, Aradmegye 237 ezer 786 lei, (Arad külön 204.549). Biharmegye 196.833 lei, (Nagyvárad külön 100.750). Brassó-

KÉP AZ ÚJ JÓZSEFFALVÁRÓL

(Albrecht Dezső felvétele)

megye 172.458 lei, (Brassó külön 161.291). Csikmegye 143.970 lei, Háromszék 143.741, Kolozsmegye 348.753, (Kolozsvár külön 329.060). Marosmegye 186.730, Szatmármegye 56.115, Szilágymegye 102.828, Temesmegye 76.070 lei. Alsófehérmegye 15.000, Brassómegye pedig 45.000 leiel haladta meg eddig a gyűjtőakció tervezetében lelektszám szerint előirányzott összegeit.

A Katolikus Népszövetség

Az újjáépítés munkáját a Magyar Népközösség indította meg. A társadalmi szakosztály kiküldöttjei irányították az anyagbeszerzést, vályogkészítést s ellenőrizték a tervszerű munkamenetet. Így foly a munka július 30-ig, amikor a Népközösség a sikeresebb és gyorsabb munka érdekében közreműködésre kérte fel az erdélyi Katolikus Népszövetséget is, ahonnan Bálint József, a Népszövetség kolozsvári tagozatának igazgatója kapcsolódott bele a munkába. Bálint József fáradságát nem ismerő tevékenysége nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a munka most már fokozottabb mértékben haladt és szeptember 10-én már 10, október 10-én negyvenhét, november 1-re pedig 84 épület került tető alá.

Kitűnik a jelentésekből, hogy a Népközösség és a Katolikus Népszövetségnek most már közös akciója során nemcsak a leégett épületek helyébe

emelnek újat, hanem egy olyan józseffalvai gazda házat is felépítették, aki még csak az anyagot hordta össze új házához s május 18-án az épület-anyagot semmisítette meg a tűzvész.

A jövő év feladatai

Kérdést intéztünk Albrecht Dezsőhöz, a Népközösség társadalmi szakosztályának előadója felé, hogy a jövő esztendő munkatervének megvalósításához hogyan teremti elő a Népközösség a részben még hiányzó anyagi fedezetet?

— A Józseffalván ránk váró munkának még csak a felét végeztük el, — mondotta Albrecht Dezső, — de kétségkívül a munka nagyobbik részét Tető alatt van a nyolcvannégy épület és a jövő évben már csak körülbelül hetven vár felépítésre. És ez a munka már könnyebb lesz, mert nem sürgősen majd annyira a közelgő tél. Nem kell annyira idegen munkást foglalkoztatni, a vályogvetést és az építkezést szakembereink irányítása mellett maguk a józseffalvaiak folytathatják. Az asztalosmunkákat pedig részben az erre felkért erdélyi magyar asztalosiparosok, részben pedig a Józseffalvával szomszédos Istensegits község asztalosai végzik el.

— A még hiányzó kétmillió leit is gyűjtésből fogjuk előteremteni. A Népközösség társadalmi szakosztálya részletes terveket dolgozott ki a gyűjtőakció kiszélesítésére és a siker érdekében mozgósítottuk a Népközösség vidéki tagozatait, egyházainkat, kulturális szervezeteinket, műkedvelőinket s az erdélyi magyar sajtót, amely eddig is olyan derekas munkát végzett.

— Minek tulajdonítja a segélyakció eddigi nagy sikerét? — tettük fel a következő kérdést.

— Annak, hogy ebben a munkában az egyesek csak úgy, mint az intézmények félretették minden személyi vagy csoportérdekeiket, eilenszenyet vagy megbántottságot, — ami az eddigi közös megmozdulásokat megbénította, — és egész szívrrel a legnagyobb összhangban mindenki a közös cél elérésére törekedett. Különös szerencse, hogy az erdélyi magyarság komolyabb szakemberei vállalták részét a munkában. Milyen lehetőséget nyit az erdélyi magyarság számára, ha a cél szolgálatának ezt a komolyságát, a magatartásnak ezt a nemes magyarságát más sikon is és más megmozdulásokban is gyakorolni és állandósítani tudjuk.

Albrecht Dezső végül a Katolikus Népszövetség, Boga Alajos dr. kanonok és Bálint József igazgató önzetlen munkássága iránti elismerésével fejezte be nyilatkozatát.

Az ezévből befejezett nyolcvannégy épületet november 5-én szentelik fel bensőséges ünnep keretében.

November 5-ike az újjáépítés munkájában adományaival részvállalt minden magyar ünnep.

KÉP AZ ÚJ JÓZSEFFALVÁRÓL

(Albrecht Dezső felvétele)

napja lesz s ez az ünnep lezárja a Magyar Népközösség Józseffalva akciójának első részét. A munka azonban a tél folyamán sem szünetel, hanem anyaggyűjtéssel, műhelymunkákkal készíthetők elő a jövő év tavaszán újult erővel meginduló építkezéseket.

(k.)

Öfelsége aláírta a magántisztviselői fizetések minimalizálásáról szóló törvényt

Bucurestiből jelentik: Öfelsége aláírta a kereskedelmi, ipari és szállítási magánvállalatok alkalmazottai fizetésének minimalizálására vonatkozó törvényrendeletet.

A törvényrendelet értelmében minden magánügyi főfelügyelőség mellett vegyes bizottságot állítanak fel, amely megállapítja az illető városban és vidéken a fenti vállalatok alkalmazottainak fizetési minimumát.

FORUM filmszínház. -- Tel.: 20-10.

KÖDÖS UTAK

MA, a párisi világ állításon első díjat nyert francia filmremek, a JEAN GABIN, MICHELE MORGAN és MICHEL SIMON-al

Előadások: 5, 7.15 és 9.15. — 8-kor matiné olcsó helyekkel. — FOX-híradó a legújabb eseményekkel!

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre 420 „ || Egy hónapra 70 „

Őszi vásár

November harmadikán, péntek reggel eleredt az eső és ezzel a hagyományos, szomorú, bogyadt őszi esővel együtt megérkezett Aradra a vásár. Most sem tagadta meg magát az évek óta fokozódó nemtörődomség: úgy az eladási, mint a vásárlási kedv újra csökkent. Eső és sár nyomja rá bélyegét a vásártérre. A Mihai Viteazul-téren víztócsák és bokáig érő sár fogadja a vásár közönségét és vevő csak a gyümölcs-fron-ton tartózkodik tömegesebben. Almával, dióval telt zsákok és ládák sorakoznak és nagyjából találnak is vevőt. A felhozatal gyümölcsben aránylag csekélyebb volt a múlt vásárokhöz viszonyítva, ezért élénkebb itt a kereslet. A tér többi része sivár képet mutat. A ruhaneműs sátrakban alig fordul meg valaki, de az eladók mégis remélnék és bíznak abban, hogy a következő napokon fellendül a forgalom.

Az Avram Iancu-téren azonos a helyzet. Jellemző, hogy már az eladók is tisztában vannak a vásár csekély jelentőségével, mert annak ellenére, hogy a térnek közel negyedrészre el van kerítve az ott folyó munkálatok miatt, mégis számos üres hely tántog igénybevétele. Itt is panaszkodnak az árúrok az esőre, a rossz gazdasági viszonyokra és általában a csekély keresletre. Csak a gyermekjátékok sátrainál tapasztalható némi élénkség. A gyermekekben még él az hit, hogy a vásár kiemelkedik a hétköznapi sorából és szeretik körülvenni valami mesés romantikával. Sárosan, ázottan bémésködnak a sátrak előtt és áhítattal néznek a dróton ugráló maimokra, a trombitákra és a gyermeki hűzéstől többi elsőrendű fontossággal bíró tárgyaira. A ruhaneműek, disztárgyak bódéindál alig-alig áll meg valaki. Vigrikoltzások, régi vásárok derűs kacagása . . . mind-mind elhalkultak: elmosa az eső, a drágóság, Karikadobás, gondolatolvasás, papavály és tengeri malac a múlté. És az utolsó lakandáll az utolsó simmlabdával rövidesen eltűnik a vásár „ünnepi” ize, jó eső, gondtalan öröme.

S ami az aradi vásárral megmarad a jövőben, ami hiúságes társaként kíséri majd ezután is novemberi napokban. — A hagyományos őszi eső lesz egyedüli emlék a múltból: utolsó csap a vásári romantika de-ús kék tengeréből. G. L.

ZÜRICHI TÖZSDEZARLAT: Páris 11, London 17.83 és fél, Newyork 446, Brüsszel 74 25, Milánó 22.50, Amszterdam 236.75, Berlin 178.75, Szófia 550, Belgrád 10, Bucuresti 340.

Mihai nagyvaida, trónörökös köszönete Arad város jókívánságaiért. Ötensége Mihai, gyulafehérvári nagyvaida születésnapja alkalmából Vlad Alexandru tábornok polgármester Aradváros vezetősége és közönsége nevében hódolatteljes szerencsekívánatokat kifejező táviratot intézett a trónörököshöz. A jókívánságokat a királyi ház nevében most köszönte meg Damaceanu alezredek, a nagyvaida szárnysegéde, aki legfelsőbb megbízásból írt levelet intézett Vlad tábornok polgármesterhez és személylén keresztül a városvezetésnek, valamint Arad közönségének kifejezte a trónörökös köszönetét.

Meghalt a jugoszláv tudományos és művészeti akadémia elnöke, Belgrád Zágrábból jelentik, hogy tegnap itt meghalt Manclovcics Gavriko, a jugoszláv tudományos és művészeti akadémia elnöke.

Gyászlistentisztelet Călinescu emlékezetére. Bucurestiből jelentik: Curtea de Argesben gyászlistentiszteletet tartottak Armand Călinescu volt miniszterelnök lelkiudvéért. A család tagjain kívül megjelentek az istentiszteleten Iamandi, Ghelmegeanu, Gafencu miniszterek és feleségeik és rajtuk kívül számos magasrangú személyiség.

A magyar kormányzó feleségének részvétlátogatása Darányi Kálmán özvegyénél. Budapestről jelentik: Honthy Miklósné, Magyarország kormányzóinak felesége péntek délután részvétlátogatást tett Darányi Kálmán özvegyénél.

TIZ NAPIG SZÜNTELENEK A LÉGVÉDELMI ELŐADÁSOK! Aradváros légvédelmi hivatala (MONT) ezúton hozza a közönség tudomására, hogy 1939. november negyedikétől, tehát szombattól kezdődőleg tíz napra szüneteltetik a légvédelmi előadásokat. A füznapos szünetet azért rendelték el, mert a Közművelődési Palota nagytermét — ahol ebben a hónapban az előadások megkezdődtek — más előadások, színelőadás stb. céljaira használják és így a légvédelmi előadások számára más helyiséget kellett keresni ilyen alkalmas helyiség azonban csupán a volt Central mozgóképszínház, amelyet viszont megfelelően át kell alakítani, mielőtt ismét megnyithatják kapuit a légvédelmi előadásokat hallgató közönség előtt. A városvezetés máris intézkedett, hogy a megfelelő munkálatokat elvégezzék, ez pedig előreláthatólag tíz napot vesz igénybe. Az előadások újból megkezdésének pontos időpontját a lapok és falragaszok után tudatják a közönséggel.

Meghosszabbították a Bucurestibe szállított tűzifa viteldi-kedvezményét. Bucurestiből jelentik: A vasút vezérigazgatósága meghosszabbította a november 30-ig Bucurestibe szállított tűzifára engedélyezett tíz százalékos viteldi-kedvezményt.

A TIMES JAVASLATA A KISÁLLAMOK TÖMÖRÜLÉSÉRŐL. London. A Times azt javasolja, hogy a kisállamok szövetségi rendszerbe csoportosuljanak, mert így meg lehet akadályozni, hogy minden 25 évben európai háború keletkezzen. A szövetségi csoport alapelve a népek önrendelkezési joga lenne. A mai helyzetben a kisállamok nem maradhatnak függetlenek és egyetlen mentségük, ha az osztrák szövetség és a Balkán-szövetség példájára csoportosulnak.

Dr. Soós István országgyűlést képviselő halaseta. Nagyváradról jelentik: Kellmetlen baleset érte kedden délután dr. Soós István országgyűlési képviselőt, aki lakására sietett haza s közben a lépcsőházban megoszuozott és a cementburkolatra zuhant. Az esés következtében dr. Soós István balkaria a csukló felett eltört. A törött kart a biharmegyei közkórházban röntgenvizsgálat után gipszbe tették. A szerencsétlenül járt képviselő, akinek balesete iránt városzerete nagy részvét nyilvánkozik meg, a körülményekhez képest kielégítően érzi magát.

KÉT HALÁLOS ÍTÉLETET HAJTOTTAK VÉGRE BERLINBEN — NEMZETVÉDELMI ÉRDEKEKBŐL. Berlinből jelentik: Bruno Witte, 53 éves berlini munkást agyonlőtték, mert ellenállást fejtett ki, mikor le akarták tartóztatni. Witte munkástársait sátrákra iazgatta abban a nemzetvédelmi üzembn, ahol dolgozott. — Agyonlőtték Paul Presser 37 éves visszaseső bünnöst is, aki tiltkosrendőrnek adta ki magát és egy mozgósított katoná családjától pénzt akart zsarolni.

P. LISZKA fűszerüzletét a P. Caledralo 11 sz. alól áthelyezte M. Viteazul-térre (Danciu-patika mellé)

Uj munkarend a városi hivatalokban. A városi közigazgatás hivatalaiban november negyedikétől kezdődőleg a következő hivatalos órák szerint folyik a munka: hétfőn és ünnepnapokat követő napokon délután 3-8 óráig, kedden és pénteken délelőtt 8-1.30-ig, délután pedig 4.30-7.30-ig, szerdán, csütörtökön és szombaton délelőtt 8-1.30-ig, valamint szerda és csütörtök délután 4-7 óráig, szombat délután pedig nincs hivatalos munka.

Bucus

— Viszontlátásra, kis szívem, vasárnap érkezem egy csodás ebéddel...

Beretvás és Sarlós

Budapest, IV. Váci ucca 20.

Fehérneműkészítők, nyakkendőkülönlegességek

A letéti pénztári törvény módosítása

Mint bucuresti-i jelentés közli, Mititá Constantinescu pénzügyminiszter számos módosítást és kiegészítést eszközölt az országos Letéti Pénztár (Casei de Depuneri) szervezéséről szóló törvényen, hogy a

MITITÁ CONSTANINESCU

mai gazdasági élet ritmusának ez az intézmény a mai igények céljai szerint megfelelően.

A módosítások közé tartozik a betevők kérvényeinek bélyegmentesítése, továbbá húszezer lelig a kölcsönöknek minden adó és kamatmentesítése. Módosítja a törvény a betétek biztosítását és fokozza a betétesek érdekeinek ellenőrzését. Módosították továbbá a Letéti Pénztár hatáskörét a kedvezőbb működés érdekében.

Az utóbbi tíz év alatt szerzett tapasztalatok az előrelátás és a biztonság tekintetében úgy a betevők, mint az intézmény működése érdekében hasznos változtatásokat tettek időszerűvé s így megvetették annak a bizalomnak az alapját, amelyet a közönség a nemzetgazdasági élet e fontos tényezőjével szemben táplálhat.

November 12-én lesz a Nemzeti Ujjászületés Frontjának kolozsvári népgyűlése. Kolozsvárról jelentik: A Nemzeti Ujjászületés Frontjának szamosartományi titkári hivatalában megbeszélést tartottak a Front tartományi vezetői s ezalkalommal elhatározták, hogy november 12-én rendezik meg a Front kolozsvári népgyűlést. A megbeszélésen résztvettek: V. Moldovan NUF-vezértitkár, Sofronie Ionascu és Sorok don egyetemi tanárok, tartományi titkárok és Ghelman mérnök

A közhivatalok munkarendje. Tekintettel arra, hogy a Monitorul Oficial október 28-iki számában a közhivatalok munkarendjéről szóló minisztertanács jegyzőkönyv téves szöveggel jelent meg, a Monitorul Oficial november elsejei száma azt most újból közli, még pedig a következő szöveggel: November elsejétől a közhivatalok munkarendje a következő lesz: 1939. november 1-étől 1940 május 1-ig a közhivatalok munkarendje a következő: Hétfőn és törvényes munkaszünetet követő napokon délután 3-tól este 8-ig. Kedden és pénteken reggel 8 órától déli fél kettőig, délután pedig fél ötől este hétig. Szerdán, csütörtökön és szombaton reggel 8 órától déli fél kettőig.

SZABADKIKÖTŐT KAP LITVANIA A MEMEL TERÜLETÉN. Kaunas, Urbsys külügyminiszter és Zehlin német követ tegnap a külügyminiszteriumban kicserélték annak a május 20-án Berlinben aláírt szerződésnek megerősítő okmányát, amelynek értelmében Litvánia Memel területén szabadkikötőt létesíthet.

Ujból szabályozzák az autóbekötéseket. A Monitorul Oficial november elsejei keltezésű számában rendelet-törvényt jelent meg, amely az autóbekötés feltételeit újból szabályozza.

Megszüntették a külföldi vasúti jegyek közvetlen eladását. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága rendeletet adott ki, amelyben közölte, hogy november 3-tól megszüntetik valamennyi külföldi utazási jegy közvetlen eladását. A határon levő CFR-irodák csakis az illetékes szomszédállam első határállomásáig adhatnak ki utazási jegyet. A jövőben a nemzetközi jegyeket a határállomástól határállomáshoz vásárolhatják az illetékes állam tulajdájával. A csomagszállítókban nem történik változás és azokkal továbbra is a jelenlegi rendszer alapján végzik.

SPORT KÖZLÖNY

Vasárnap érkezik Aradra a Ripensia, amely legjobb csapatával áll ki az AMTE elleni mérkőzésre

Részletes vasárnapi bíródelegálás

Az érdeklődés középpontjában a vasárnapi AMTE-Ripensia mérkőzés áll, amelyre a temesvári csapat vasárnap érkezik meg Aradra és a legjobb összetételben veszi fel a küzdelmet. A temesváriak előreláthatólag a következő csapatot állítják ki az AMTE elleni mérkőzésre:

Pavlovici — Oprean, Regdon — Simatoc, Koltormány, Gál — Tánzer, Andreescu, Marksteiner, Zsifkovits, Dobay.

Négy elsőosztályú bajnoki, egy másodosztályú és teljes ifjúsági bajnoki forduló egészítik ki a műsort, amelynek bíródelegálását alábbiakban adjuk:

NEMZETI BAJNOKSÁG:

AMTE-Ripensia, Gloria-pálya, 15.00 órákor, bíró: Tica Ilescu, határbírók: Munțean és Chiral.

KERULETI I. OSZTALY:

AAC-Crisana CFR, AAC-pálya, 10.45 órákor, bíró: Oprita, határbírók: Burdan és Vagalau.

ATE-Titanus, Gloria-pálya, 10.45 órákor, bíró: Mariehuț, határbírók: Kradigaty és Gombos.

Tricolor-Transilvania, Titanus-pálya, 15.30 órákor, bíró: Darázs, határbírók: Oprita és Burdan.

Unirea-Olimpia, Unirea-pálya, 15.15 órákor, bíró: Pfeiffer, határbírók: Karlich és Milancovici.

KERULETI II. OSZTALY:

Hakoah-AMRA, AAC-pálya, 15.00 órákor, bíró: Barbu Gh., határbíró: Schneider.

IFJUSÁGI BAJNOKSÁG:

Gloria-Egyetértés, Gloria-pálya 8.45 órákor, bíró: Luca Vladimir.

Crisana CFR-Hakoah, AAC-pálya, 13.00 órákor, bíró: Schneider.

ATE-Olimpia, AAC-pálya, 9.00 órákor, bíró: Burdan.

Tricolor-Astra, Titanus-pálya, 13.30 órákor, bíró: Gábor.

AMTE-AAC, Gloria-pálya, 13.15 órákor, bíró: Höhn.

Unirea-Transilvania, Unirea-pálya, 13.15 órákor, bíró: Karlich.

Igna az AMTE-ban játszik a Ripensia elleni mérkőzésen

A Gloria és az AMTE vezetősége között régóta húzódó tárgyalások befejezésekor meg- egyezés jött létre Igná Petru, a Gloria jóképességű jobbszélsőjének átadására vonatkozólag és Gudbrod Pál, az AMTE sportintézője pénteken este már el is utazott Bucurestibe, hogy a kiadási okmányok alapján Igná leigazolását szombaton elintézzék. Gudbrod vasárnap reggel érkezik meg Aradra Igná igazoló könyvecskéjével és így a kitűnő szélsőcsatár vasárnap már játszik is a Ripensia elleni mérkőzésen.

A piros-feketék pénteken este még nem állították össze a Ripensia elleni csapatot, hanem csak keretet jelöltek ki, amelynek tagjai a következők:

Gerold, Sivat, Lucian, Szurgyi, Szabó, Kovács, Szaniszló, Fried, Igná, Léb, Pintér, Reinhardt, Batrin. A keretből közvetlenül a mérkőzés előtt állítják össze a Ripensia elleni csapatot.

Helyt adtak a Gloria óvásának — újrajátszák a Metalosport elleni kupamérkőzést

Bucuresti. A Gloria megóvta a Metalosport elleni kupameccsét, amelyen Plasser nevű játékos szerepelt, aki az aradi Hakoah részére is le van hozolva. A szakbizottság tegnap foglalkozott a Gloria óvásával, amelynek helyt adott és ilyen formán a Gloria november 8-án, Ferdinandon megismétli a Metalosport elleni kupamérkőzést. Ezen a meccsen természetesen Plasser nem szerepelhet a Metalosport csapatában, miután két egyesület részére van hozolva.

A nemzeti bajnokság állása

1. Venus	8	6	—	2	24	6	12
2. Rapid	8	5	1	1	23	11	11
3. Ripensia	8	4	2	2	16	11	10
4. CAMT	8	4	2	2	14	13	10
5. Carpati	8	4	1	3	9	9	9
6. Gloria CFR	8	3	1	4	10	23	7
7. Sp. Studentesc	8	1	5	2	18	16	7
8. U Tricolor	8	3	1	4	9	16	7
9. AMTE	8	3	—	5	9	13	6
10. Victoria	8	2	2	4	7	8	6
11. UDR	8	1	4	3	8	14	6
12. Juventus	8	1	3	4	10	17	5

O AZ AAC CSAPATA a vasárnapi, Crisana CFR elleni rangadó mérkőzésre a következő összetételben áll ki: Thaler — Gábor, Kossik — Egressy, Mladin, Kuluncsics — Éberlein, Komjáthy, Vass, Miklósi, Zoller. Tartalékok: Popa és Koznyica.

O ROMÁN-MAGYAR JÉGKORONG-MÉRKŐZÉS A LATHATARON. A román jégkorong-szövetség tervei szerint az idényt válogatott mérkőzéssel fogják megnyitni és erre igyekeznek megnyerni a magyar jégkorong szövetséget, hogy válogatott csapatát küldje le Bucurestibe. A tervezett november második felében indulna meg a jég-szezon és ekkorra tervezik a román-magyar válogatott mérkőzést is, amely megnyitná a jégkorong-idényt.

O KORONY A CAMT-BAN. Korony a Juventus volt csatárjátékosa és rövid időn át edzője. Viszátért Temesvárra, ahová családi kötelekék fűzik. Korony régi egyesületébe, a CAMT-ba kérte igazolását és vasárnap már szerepelni is fog a sértett Tóth-Bodó helyén a Carpati elleni mérkőzésen.

O BURDAN IRÁNT ÉRDEKLŐDİK AZ UDR. A resicai A) ligás csapat kapusa, Filöp, ugyanis a Juventus elleni mérkőzésen, mint az ismeretes, súlyos sérüléseket szenvedett és így az UDR kénytelen a tartalékkapusát szerepeltetni a Gloria CFR elleni palati-i meccsen. Ezen a mérkőzésen egyébként Csipai és König, akik sérültek, szintén nem szerepelhetnek és így az UDR néhány tartalékkal kénytelen kiállni. A resicai csapat Burdan Károly, a Venus volt válogatott kapusa iránt érdeklődik, akivel próbát játszanak és ha megfelel, úgy a kupamérkőzésen már szerepel is az UDR csapatában.

O BÜRGER, a Ripensia kitűnő válogatott hátvédje, csapatának legutóbbi mérkőzésén oly súlyos lábsérülést szenvedett, hogy orvosi vélemény szerint, többé nem tud játszani.

Jövő év májusára vagy augusztusára hívták meg Budapestre Románia labdarúgócsapatát

Budapest. Az MLSz hivatalosan meghívta Románia válogatott labdarúgó-csapatát Budapestre. Az újabb román-magyar mérkőzés időpontjául az MLSz május hónapját, vagy augusztus első felét ajánlotta a román szövetségnek, mely ezen időkeretben fogja kijelölni a mérkőzés időpontját. Ugyanaznap mikor az A) csapat Budapesten fog játszani, a két ország B) válogatottjai Bucurestiben mérik össze erejüket egymással.

Bécs válogatottja ajánlott Bucurestibe egy barátságos mérkőzés lebonyolítására

Bucuresti. Az FRFA-hoz a bécsi labdarúgó-fórumtól levél érkezett, amelyben a bécsiek még ez év folyamán szeretnék Bucurestiben a városi válogatott ellen egy mérkőzést lebonyolítani. Az FRFA érdeklődéssel fogadta az ajánlatot és tanácskozások után úgy határozott, hogy november 12-ét ajánlja a bécsieknek és erre a mérkőzésre a Rapid-Venus vegyescsapatát Gica Popescuvai megerősítve állítaná ki a bécsiek ellen. Ha a mérkőzés létrejön, úgy a Rapid és a Venus a november 12-ére kitűzött kupamérkőzéseket elhalasztaná, a Sportul Studentesc pedig az FC Craiova elleni kupamérkőzését 8-án játszáná le. Elvben már össze is állították a bécsiek elleni csapatot és ez így festene:

David — Sfera, Negrescu — Vințila, Rasinaru, Lupas — Sipos, Bogdan, Auer, Bodola, Gica Popescu.

Hatvanezer tonna fenyődeszkát és negyvenkétezer tonna bárdolt fenyőt vásárol Romániától Magyarország

Az új román-magyar gazdasági egyezmény, amely 1939. szeptember 20-án lépett életbe és 1940. július 31-ig marad érvényben, megállapította egyúttal azokat az árumennyiségeket is, amelyeket a szerződő felek egymástól átvesznek. Újabb jelentések szerint a gazdasági egyezmény többek között a következő kontingensekben állapította meg a Magyarország által a szerződés lejártaig átveendő fenyőmennyiségek nagyságát:

Faszén 12.000 tonna, fenyőbányafa 20.000 tonna, lombos gömbfa 2000 tonna, fenyőgömbfa 20.000 tonna, cellulóze-fa 4000 tonna, bárdolt fenyőfa 42.000 tonna, kádárfa 400 tonna, abroncsfa 40 tonna, szitakéreg 120 tonna, bognárfa 120 tonna, fűrészelt fenyőfa 60.000 tonna, fenyő széideszka 18.000 tonna, lombos fűrészáru 3000 tonna, nyers fabot és nvél 40 tonna.

A faveviteli engedélyek a kiállítás napjától számított kilencven napig érvényesek. A lejárt beviteli engedélyek egy ízben 60 nappal meghosszabbíthatók. A megállapított kontingensekijől 60 ezer tonnát a budapesti román követség kereskedelmi attaséjának előterjesztése alapján oszthatnak fel a magyar importőrök között.

A tűzifaexportőrök egyezmény szerint az erdélyi tűzifaexportőrök szindikátusa bonvolítja le a régi feltételek alapján. A magyar kormány a romániai tűzifa részére vámkedvezményt nyújt.

Rádióműsor

— Romániai idoszámitás. —

SZOMBAT, NOVEMBER 4

Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 13.10 Jean Marcu zenekara.

Bucuresti Radio-Romania 13: Időjelzés, sportközlemények. 13.10: Jean Marcu zenekara folytatja műsorát. 13.35: Naidin zenekar. 14: Hírek. 14.20: Lemezek. 15: Művészeti és kulturális közlemények.

Radio-Romania. 18: Az Országőr-szervezet órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Orvosi krónika. 19.17: Luca-hármas zenekara. 19.48: Hírek magyarul.

Bucuresti Radio-Romania. 20: Gr. Tausan előadása a haladás filozófiájáról. 20.15: A Melody jazzzenekar fenntartott hangversenye a Richard Huđnut házból. 20.45: Hírek. 21: Rádióposta. 21.15: A Luceafarul zenekar tánczenét játszik. Petre Gusti énekszámaival. 22.30: Hírek, sportközlemények. 22.50: Balettzene lemezek. 23.10: Lemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, éterrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Eugen Stepat balajakazenekara. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.15: Batori Irén mesél. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: A rádió szalonzenekara. 19.40: Zenés részletek a „Ki gyereke vagyok én?” c. operettből. 20.15: Hírek. 20.25: Régi népsziművek nótáiból. 21.15: Hangverseny Kassáról. 22.05: Táncclemezek. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Szórakoztató zene a rádió hangfelvételeiből. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Farkas Béla cigányzenekara muzsikál. Kalmár Pál énekel.

Budapest II. 20.30: Mezőgazdasági félóra. 21: Hírek. 21.20: A Raina. Irta Klenka János dr. Felolvasás. 21.50: Szórakoztató hanglemezek. 22.15 Beszámoló az V. Nemzeti Képzőművészeti kiállításról. 22.25: Hangverseny közvetítése Kassáról. 23.15: Időjárásjelentés.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget sem a kiadóhivatal, sem a szerkesztőség.

Köszönetnyilvánítás.

Mi, a PAX-cég alkalmazottai, ezúton is hálás köszönetünket fejezzük ki tőnökünk, Ádám Albert urnak és Ádám Albertné nagyságosasszonyának atyai gondosságukért, amiért is fogadják őszinte hálánkat és hozzájuk való ragaszkodásunkat.

A PAX-cég összes alkalmazottai.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A minimális fizetések megállapításáról szóló törvény részletei

Munkaadókból és alkalmazottakból kivont vegyesbizottságok lesznek minden munkügyi főfelügyelő mellett — A minimális fizetéseknél kisebb javadalmazást bünteti a törvény

Jelentettük, hogy Ralea munkügyi miniszter elkészítette a kereskedelmi, ipari és szállítási magánvállalatok alkalmazottainak minimális fizetéséről szóló törvényt, amely a Hivatalos Lap november elsején számban meg is jelent. A törvény értelmében valamennyi munkügyi vezér-felügyelő mellett 3 munkaadóból és 3 alkalmazottból alkotott vegyesbizottság alakul a kötelező legkisebb fizetések megállapítására. A bizottsági tagok közül egy munkaadó, mint alkalmazottak részéről kettő-kettő az ipar és egy-egy a kereskedelem képviselői közül való lesz. A bizottság a tartományi székhelyen működő ítéltábla főelnökének elnöklété alatt fog működni. Ott, ahol a tartományi székhelyen nincsen ítéltábla (mint például Gyulafehérváron), a törvényszéki főnök áll a bizottság élén.

A bizottságok összetétele és működése

A vegyesbizottságok tagjait és pótagjait a tartományok területén működő céhek és munkaadói szervezetek szövetségei jelölik ki, amelyeknek az előterjesztése alapján a munkügyi miniszterium királyi dekrétummal nevezi ki őket. A bizottságoknak csak olyan személy lehet a tagja, aki az illető tartomány területén lakik. A tagok megbízatása egy évre szól. A titkári teendőket a munkügyi vezér-felügyelőség tisztviselője látja el majd. Az egyes gazdasági ágak minimális fizetéseinek megállapításakor a bizottság kiegészíti magát egy munkaadói és egy alkalmazotti taggal, abból a foglalkozási ágból, amelyre vonatkozólag a minimális fizetéseket meg akarják állapítani. Ezeknek az ajánlás alapján bevont tagoknak a megbízatása csak a szóbanforogó fizetésekre vonatkozó tárgyalások idejére szól, amely idő alatt egyenlő jogok és kötelességek vannak a bizottság állandó tagjaival. Valamennyi tag esküt tesz le az elnök kezébe.

A bizottságokat az elnök akár hivatalból, akár pedig valamelyik elismert szakmai érdekképviselet, valamint a munkügyi miniszterium kivására hívja össze. Az érdekképviseletek erre vonatkozó kéréseit a tartományi munkügyi vezér-felügyelőséghez kell benyújtani. A kérések fellett az elnök 7 napon belül dönt, viszont a vezér-felügyelőség az iktatástól számított legkésőbb 3 napon belül értesíteni köteles a bizottság elnökét a kérés beérkezéséről. A bizottság legalább 5 tag jelenlétében működőképes. Ha az ülésre csak a munkaadók, vagy csak az alkalmazottak képviselői jelennek meg, az elnök legfeljebb hét napon belül új ülést hív össze, amely a megjelölt tagok számára való tekintet nélkül működhet. A határozatok egyszerű szótöbbséggel hozzák. Szavazategyenlőség esetén az elnök dönt. A bizottság munkája titkos. A határozatok a munkügyi miniszterium jóváhagyásával válnak kötelezővé, de csak a vonatkozó végzésnek a Hivatalos Lapban történt megjelenése napján lépnek életbe. A miniszterium a határozatot vissza is küldheti újabb felülbírálás végett a bizottsághoz.

Milyen alapon állapítják meg a legkisebb fizetéseket?

A minimális fizetések megállapításánál a bizottságok azoknak a hasonló vállalatoknak a fizetéseit veszik alapul, amelyeknél kollektív szerződés, békéltető eljárási döntés, vagy választott bírósági határozat van. Ha nincsenek ilyen összehasonlítható lehetőségek, a tartományban, vagy az illető városban fizetett járandóságok közepes arányát kell alapul venni. A minimális fizetések egyetlen esetben sem lehetnek magasabbak, mint amilyen fizetéseket ugyanazon kategóriába tartozó alkalmazottak kennek kollektív szerződés alapján, ugyanezen a tartományban területén. A bizottságoknak igyekezniük kell, hogy a minimális fizetések megállapításával emberséges életlehetőséget biztosítsanak az érdekelteknek, azonkívül figyelemmel lehetnek az érdekeltektől vállalat, vagy vállalatok pénzügyi és gazdasági helyzetére, valamint a tartományban, megyében, vagy helységben fennálló különleges viszonyokra is. Ebben a vonatkozásban kikérhetik az érdekeltektől alkalmazotti és munkaadói céhek és szakkamarák tanácsát, valamint az illetékes hatóságok s közintézmények véleményét is. A bizottság meghívhatja a munkaadóhoz a vállalatok a munkaadói szervezeteket, a céhek és alkalmazotti szövetségek képviselőit, de

akármilyen más személyt is, aki hasznos és megbízható felvilágosítást tud adni, szakértőket nevezhet ki annak a megállapítására, hogy miibe kerül a megélhetés.

A minimális fizetéseket óraszámra, napra, hétre, vagy hónapra lehet megállapítani, ugyanígyen darabszámra, akkordban és az elvégzett munkával bármilyen arányban. A fizetések megállapításánál tekintetbe kell venni az alkalmazottnak nyújtott kedvezményeket (lakás, ételkészítés, tüzfű, jutalék, remuneráció stb.) is. A vállalatok, vagy vállalati kategóriák szerint, helységek, megyék, vagy tartományok szerint megállapított minimális fizetések legalább hat hónapig okvetlenül érvényesek, ha a megállapító bizottság nem látja indokoltnak a fizetések módosítását valamelyik fél előnyére.

Az új törvény nem érinti azokat a szerzett jogokat, amelyek esetleg magasabbak, mint a törvény alapján megállapításra kerülő minimális fizetések, viszont semmis és érvénytelen minden olyan megállapodás, amely a minimális fizetésnél kisebb javadalmazást foglal magában. A vállalatok kötelesek lesznek a végleg jóváhagyott minimális fizetések jegyzékét látható helyen kifüggeszteni, hogy az alkalmazottak bármikor tudomást szerezhessenek róla, azonkívül pedig külön személyzeti könyvet kell vezetniük, amelyben feltüntetik minden alkalmazott nevét, munkakörét és javadalmazását. Azokat a vállalatokat, melyek a minimális fizetéseket nem tartják be, minden rosszabbul fizetett alkalmazott után először 500—500, másodjában pedig 1000—1000 leire bírságot kell fizetniük, azonkívül pedig kártérítésre is ítéltetik a vállalatokat az érdekeltektől alkalmazottakkal szemben. Az új törvény nem vonatkozik az állami, tartományi, megyei, vagy községi vállalatok alkalmazottaira, valamint azokra a kisipari munkaadókra sem, akik műhelyeiknél öt munkásnál kevesebb embert foglalkoztatnak és természetesen nem vonatkozik azokra a vállalatokra sem, ahol kollektív szerződés, békéltető határozat, vagy választott bírósági döntés szabályozza a fizetéseket és béreket.

Mindazon cégek, amelyek behozatalt kérvényeznek, az importőrök regiszterében kell szerepeljenek

A nemzetgazdasági miniszteriumban működő külkereskedelmi hivatal az érdekeltek tudomására hozza, hogy november 2-ikától kezdve mindazon cégek, amelyek behozatalt kérvényt kérnek vagy pedig külföldi fizetésekre igényelnek engedélyt, az importőrök, valamint a külföldi fizetésre feljogosultak regiszterében kell szerepeljenek. Mindezek az említett regiszterben sorszámot kapnak.

A regiszterbe való beírásért, illetve a sorszámért kérvényben kell folyamodni és a kérvényben a következőket kell feltüntetni:

1. A cég neve, 2. a cég jogi formája (résztvénytársaság, közkereseti társaság, egyéni cég), 3. a cég tulajdonosának neve, 4. a cég pontos címe, 5. azoknak a neve és aláírása, akik érvényesen jegyzik a céget, 6. a kereskedelmi és iparkamarai cégbejegyzés száma és időpontja.

Az említett kérvényeket november 10-ig bezárólag el kell juttatni a külkereskedelmi hivatalhoz. (Bucuresti, Str. Doamnei Nr. 4.) A jövőben azon cégek behozatalt kérvényeit, amelyek nem szerepelnek sorszámokkal az említett regiszterben, nem veszik figyelembe. Azon cégek, amelyek behozatalt és külföldi fizetési engedélyt is kérnek, mindkét esetre külön bejegyzési számot kell kérjenek.

NEM EMELIK A CUKOR ÁRÁT! A nemzetgazdasági miniszterium közli, hogy a cukor ára változatlanul az 1938. márciusában megállapított ár, vagyis 32 lei a porcukor és 34 lei a kockacukor kilogrammja. Ezen az áron — a miniszterium közlése szerint — semmilyen változtatást nem eszközölnek tovább a cukor ára nem emelkedik.

Új rendelet törvény:

A Szövetkezeti Intézet látja el gabonával a malmokat!

Bucurestiből jelentik: A Hivatalos Lap múlt heti számában rendelet törvény jelent meg, mely módosítja a buzaértékesítésről szóló törvénynek egyes szakaszait. A rendelet törvény szerint az összes malmokat a Szövetkezeti Intézet látja el búzával, illetőleg a malmok csak a Szövetkezeti Intézet utján vásárolhatnak búzát és az átvételi árat a helybeli buzaértékesítő bizottságok állapítják meg. A rendelet életbeléptetése napján (október 23.) a malmok birtokában lévő buza és liszt-készleteket felleltározzák. A továbbiak során a rendelet törvény a malmok ellenőrzésének az új módozatairól intézkedik. A rendelet kötelezi az összes városok pékkeit, hogy november 1-től a kenyérré ellenőrző bélyegeket ragasszanak. Az új rendelet törvény azonnali hatállyal életbe lépett.

Háborus kockázatok az életbiztosításnál

A biztosítások ellenőrző hivatala tárgyalás alá vette azt a kérdést, hogy az életbiztosításoknál háborus kockázat esetére milyen díjat számítsanak. A kidolgozott javaslatok tulajdonképpen két tervet tartalmaznak. Az egyik szerint a front mögötti lakosság biztosítása esetén a biztosított összeg egy százalékának megfelelő külön díjtételt számítanak meg a mozgósítottak esetében ez a tétel a biztosított összeg 5 százaléka. A másik terv szerint külön táblázatot dolgoznának ki, amely kategóriánként állapítaná meg a biztosítások összegét. A kérdés Bujoi miniszter elé kerül, aki egységes rendelkezéssel oldja meg azt.

Leszállították a kanadai áruk francia és angol biztosítási díjszabását. Ottawa. A Kanadából Franciaországba és Angliába szállítandó áruk biztosítási díjszabását 4 százalékról 3 százalékra csökkentették. Ugyanez vonatkozik az Angliából és Franciaországból Kanadába szállítandó árukra is.

MINISZTERI RENDELET A FOLYÉKONY TÜZELŐANYAGRAKTÁRAK VÉDELMEÉRŐL. Bucurestiből jelentik: A légügyi és tengerészeti miniszterium új határozott, hogy a légvédelmi törvény végrehajtás utasításának megfelelően, amely a törvény 16. szakaszának c) pontjában a folyékony tüzelőanyag-raktárak védelmét tárgyalja, csak azokat a tartályokat kell egy esetleges légitámadás ellen kellő óvberendezéssel ellátni, amelyek súrlin lakott helyiségekben vannak és 10 ezer liter tartalomnál nagyobbak. A 10 ezer literen aluli tartályok szétosztó állomásoknak tekintendők és az esetleges légi veszély közlekedésével a tartályt azonnal ki kell üríteni.

A postacsomagok szállításának új szabályai. A postavezérgazgatóság újabb módosításokat léptetett életbe a csomagszállítások terén. A posta lehetőséget nyújt a feleknek arra, hogy saját zsákjaikban szállítsanak a postán küldeményeket. Ezeket a zsákokat rendeltetési helyükre való megérkezésük után azonnal ki fogják kézbesíteni a címzeteknek. A postacsomagokat a feladó óhajta szerint, vagy a postakocsiban, vagy a vasuti postgyáskocsiban szállítják. A postacsomagokat a feladók szerzik be és azokba bármilyen tárgyakat, iratokat, leveleket, csomagokat, árumintákat bele tehetnek. A zsákokkal mind a vasuti, mind a városi postahivatalokban jelentkezni lehet feladás végett. A postatisztviselő darabonként megtekinti a zsákok tartalmát, ellenőrzi azt, hogy a zsákokban szállítandó levelekre és küldeményekre felragasztották-e a törvényes bélyegilletékeket, illetve lerótták-e a szállítási postadíjakat, majd a tisztviselő lebélyegezi a bélyegeket, a lefizetett postadíjakról szabályos elismervényt ad, visszahelyezi a tárgyakat a postacsomagokba, amelyet lezár és a legelső postai írással továbbítja. Az ilyen postacsomagoknak a megérkezés után való kikézbítéséért a posta külön díjat számít fel: ha a zsák súlya nem haladja meg az öt kilót, akkor minden egyes kiló, vagy annak töredéke után az express kézbesítési díjat, vagyis 50 lejt kell fizetni, míg az 5 kgr.-nál súlyosabb zsákok után kgr.-onként 25 lejes díjat szednek.

Vetőmagkiállítás és vásár Kolozsváron. Az EMGE igazgató-választmányja a legutóbbi ülésén elhatározta, hogy megkezdje a szokásos tavaszi vetőmagkiállítását és vásárt Kolozsváron 1940. február 17—21 napján. A kiállítás és vásár kedvező alkalmat nyújt a gazdatársadalom számára az eladó vetőmag-készletek értékesítésére és a szükségletek megbízható forrásból való beszerzésére. Az EMGE-nek ez már a 16. vetőmagkiállítása és vására, amelyen minden alkalommal részt vesz a teljes gazdatársadalom. A kiállításra szóló részvételi szándék legkésőbb január 15-ig bejelentendő az EMGE-nél, Kolozsvár, Regala-uca 16 szám.

A fizetések védelme

A legutóbbi minisztertanácson Mihail Ralea professzor, munkaügyi miniszter ajánlatára megállapították a fizetési minimumot mindazon vállalatok részére, amelyeknek nincsen kollektívszerződésük munkásaikkal. Ezt az intézkedést az egész munkásság és az ország egész közvéleménye nagy elégtellessel fogadta.

Hasonló intézkedések igazán kivételesek a legdemokratikusabb szellemű országokban is. Egész Európában csak Angliában létezik hasonló törvények, de ott is csak részleges alkalmazásban. Más országokban nem ismerik a fizetési minimumnak kormányrendelettel történő megállapítását, ez alól még Franciaország sem kivétel, pedig ott a munkásság védelme igazán magas fokon áll.

Felesleges lenne most a Nemzeti Ujjászületés Frontjának egész szellemét és a munkáskérdésben fenntartott álláspontját részletesen ismertetni. Az utóbbi két évben olyan termékeny volt a működése, hogy nincsen egyetlen prolektár az országban, aki ne élvezte volna áldásos gyümölcseit. A minisztertanács legutóbbi határozata élesen megvilágítja azokat a kapcsolatokat, melyeket az állam a tőke és a munka között létesített. Néhány száz vállalatnál a munkaügyi minisztérium fogja megállapítani a fizetési feltételeket, ami azt jelenti, hogy a munkások helyzete a legkedvezőbb lesz. A munkaadók és munkások közötti kapcsolatokat az állam közbenjárása mellett jogi érvényt és pontosan körvonalazott gazdasági irányvonalat nyernék. A visszaélések teljesen megszűnnek és azok, akik azt hitték, hogy tetszésük szerint fogják kihasználni a munkásokat és tetszésük szerint fogják megállapítani a díjazásokat, keserűen csalódnak.

Az ország most a valóságban is demokráta szellemű, nemcsak hangzatos szavakban nyilvánul meg demokráciája. Amikor Őfelsége II. Carol király kijelentette, hogy legfőbb gondoskodása a munkásvilág védelmében fog összpontosulni. kijelentése részletes programot jelentettek az állam és a nemzet ujjászervezésére vonatkozóan. A munkásság egyetlen kormány alatt sem volt ilyen nagy számban képviselve a parlamentben, mint most. Egvetlen kormány alatt sem szentelték ilyen nagy figyelmet a fizetések védelmének. Igazán el lehet mondani hogy az óhajok tetté váltak Őfelsége védnöksége alatt.

A postacsomagok szállítói után is feladhatók. Mint ismeretes, a postavezérgazgatóság szerződést kötött az ország számos szállítási vállalatával, hogy a magánfelteklő gyűjtésük össze és adják fel a Postacsomagokat. Ezzel az ujjással a postavezérgazgatóság az a célja, hogy a közönséget megkímélje a postahivatalokban való hosszas várakozásoktól, ami miatt a múltban sok panasz hangzott el. Az aradi postafőnökségtől nyert értesülésünk szerint Aradon a Weisz és Haász és Globul szállítási vállalatok jogosultak a postacsomagok átvételére és azoknak a tulajdonosok nevében a postához való továbbítására.

Legújabb jelentéseink:

Göring tábornagy Rómába utazik

Az olasz lapok csak külföldi tudósítások alapján adnak hírt az érdekes jelentésről

Róma. (Rador). A pénteken megjelent olasz lapok hollandiai lap tudósítások alapján beszámoltak arról, hogy Göring német tábornagy a közeljövőben Rómába érkezik. A francia Havas-iroda római levelezőjének közlése szerint az olasz fővárosban semmit sem tudnak Göring marsall közeli látogatásáról.

Belgrádból jelentik: A Pravda hitelt érdemlő forrásból azt a hírt közli, hogy Göring kedden, november 7-én Rómába érkezik. A hírrel a Popolo di Roma is foglalkozik, amelynek alapján az összes olasz lapok átvetették. Az olasz lapok értesülését Amszterdamban keresztül érkezett jelentés alapján közölték. (Dunaposta).

Megszavazta az USA törvényhozásának egyesített bizottsága is a semlegeségi törvény módosítását

Washingtonból jelentik: A Havas távirati ügynökség közlése szerint a szenátus és a képviselőház vegyes bizottsága elfogadta a semlegeségi törvény megváltoztatására előterjesztett kormányjavaslatot, a kormány által készített szövegezésben.

Roosevelt az Egyesült-Államok elnöke péntek délután fogadta az újságírókat, akiknek nyilatkoztatott az USA semlegeségi törvény megváltoztatásával kapcsolatban. Az Embargo felüggesztése történelmi tényt jelent, — mondotta az USA elnöke. Nagyon meg vagyok elégedve a törvényhozás két házának döntésével, amely lehetővé tette a semlegeségi törvény módosítását. hangsúlyozta Roosevelt az újságírók előtt.

Rómából jelentik: A Corriere della Sera newyorki tudósítás alapján azt a hírt közli, hogy Amerikában a sajtót, a rádiót és a nézvilágot az a csoport tartja a kezében, amely az Egyesült-Államoknak a háborúba való beavatkozását akarja. Abban az esetben, ha ennek a csoportnak óhaja valóra válnék, ugy számítani lehetne arra is, hogy Amerika rövidesen beleavatkozik az európai háborúba. Hogy ez milyen bonyodalmakat vonna maga után, arra csak a jövő adhatna választ — fejezi be jelentését az olasz lap newyorki munkatársa.

Bemutatta megbízólevelét Románia budapesti új meghatalmazott minisztere

Budapestről jelentik: Horthy Miklós, Magyarország kormányzója pénteken fogadta, Cruțescu, Románia budapesti meghatalmazott miniszterét, aki ez alkalommal mutatta be megbízólevelét. A magyar kormányzó szívélyesen elbeszélgetett a

román miniszterrel, majd aztán fogadta a követ-ség tisztviselőkarát és titkárait. Végül Horthy Miklós kormányzó Davidescu Radu alezredest, román katonai attasét kihallgatáson fogadta. (Dunaposta).

Bonyodalmak egy angol hajónak amerikai vizeken történt elsüllyesztése körül

Londonból jelentik: Az amerikai semleges vizeken egy német tengeralattjáró elsüllyesztette a Carmor nevű angol hajót.

Berlinből jelentik: A Carmor nevű angol hajónak német tengeralattjáró által történt elsüllyesztéséről szóló hír nem felel meg a valóságnak. Hivatalos német jelentés arról számol be, hogy a Carmor elsüllyesztésének idején német tengeralattjáró nem tartózkodott azon hely közelében, ahol az angol hajót elsüllyesztették.

Véres összetűzés a szovjet—mandzsu határon

Tokió. (Rador.) A Domei távirati ügynökség közli, hogy a szovjet katonaság tegnap tüzelt egy japán és mandzsu autó-oszlopsorra. Egy Kharhinből érkezett távirat jelentése szerint a véres incidens október 31-én történt és általános felháborodást keltett. A szovjet-rosz csapatok az Argun folyó balpartján voltak. Ez a folyó

képezi a határt Kelet-Szibéria és Mandzsukó északnyugati részén. Az autók a folyó jobbpartján haladtak. A szükszavú távirat nem közöl részleteket a támadásról, mindössze annyit állapít meg, hogy az autók jelentős rongálódási szenvedtek.

APROHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapítottatott meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 ei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetésekről a hirdetőre fizetendő

OKTATÁS

Fiatal urileány tanulna angolul és németül, ennek ellenében női és gyermekduha és egyéb kötetst. ugyszintén más kézimunkát vállalna. Cim a kiadóban. 4978

ALKALMAZÁST KERES

Tanítónő nevelőnői állást keres. Cimeket a kiadóba kér.

Gyermekszerező, közporku zsidó nő gyermekek mellé ajánlkozik, vidékre is. Cimeket a kiadóba kér. 4980

ALKALMAZÁST NYER

Főzniező mindenest kerestetik 15-ére, magánháza, kéttagu családhoz. Str. Episc. Ciorogariu 21. Jelentkezés délután 4—5-ig. 4977

LAKÁS

Butorozott szoba olcsón kiadó. Str. Tribunul Dobra 6., hátul az udvarban.

Háromszobás, fürdőszobás, előszobás, parkettás, emeleti lakás Ioan Calvinucca 8. alatt azonnalra kiadó. 4932

Szép, uccai butorozott szoba a központban teljes ellátással, fürdőszoba használattal uriembernek kiadó. Cim a kiadóban. 4963

Háromszobás, modern lakás Str. Bolintianu 4. sz. alatt nagyon olcsón kiadó 4817

ÜZLET

Főtéri üzlethelyiség kiadó. Cim a kiadóban. 4636

VÉTEL-ELADÁS

Dióhálók, modern formában, olcsó kombinált szobák, íróasztalok, recamierek, ebédlők nagy választékban Tempo bizományi üzletben. Fischer Eliz-palota. 4878

Keveset használt zsenott **béles terfibundaba** jutányosan eladó. Megtekinthető Str. Vasile Goldis 3 sz., apart. 19.

Gobelin-kép, két darab, egészen új, eladó elutazás miatt. Str. Nicolae Grigorescu 9. 4983

Konyhabutor, alkalmi vétel, olcsón eladó Comiso biz.-üzletben, Dacia-kávéház mellett. 4982

KÜLÖNFÉLEK

Pénzesjárati, vagy kölcsönt keresek rövidlejáratu üzlet lebonyolításához. Ajánlatokat „60 ezer” jellegre a kiadóba kérék. 4975

Keresek megbízóim részére készpénz-üzlet ellenében is, varró és írógépet, butorokat, asztalneműt, szőnyegeket stb. Ajánlom dusan felszerelt raktáratom. Salgóné bizományi-üzlet, Piata A. Iancu (Str. Banatului sarok). 4984